

Majetkové daně a jejich vliv na rozpočet Uherského Hradiště

Kateřina Hubíková

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina HUBÍKOVÁ**

Osobní číslo: **M10012**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Majetkové daně a jejich vliv na rozpočet Uherského Hradiště**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši týkající se majetkových daní a rozpočtu samosprávného celku.

II. Praktická část

- Analyzujte vliv majetkových daní na rozpočet Uherského Hradiště za období 2007 – 2013.
- Zhodnoťte výsledky analýzy a formulujte vhodná doporučení.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.
RADVAN, Michal. Zdanění majetku v Evropě. Praha: C. H. Beck, 2007. 385 s. ISBN 978-80-7179-563-6.
STEJSKAL, Jan. Daňová teorie a politika: pro kombinovanou formu studia. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2008. 94 s. ISBN 978-80-7395-097-21.
ŠEVIC, Željko. Local public finance in Central and Eastern Europe. Cheltenham: Edward Elgar, 2008. 490 s. ISBN 978-1-84376-658-2.
ŠIROKÝ, Jan. Daňové teorie: s praktickou aplikací. V Praze: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Stanislav Pernický
Datum zadání bakalářské práce: 22. února 2014
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2014

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 25. 2. 2014

Fludková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá vlivem majetkových daní na rozpočet Uherského Hradiště. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části je na základě literární rešerše popsána základní problematika z oblasti majetkových daní v České republice. V praktické části je provedena na základě získaných teoretických znalostí analýza vlivu majetkových daní na stanovené rozpočty. Na závěr je provedeno zhodnocení a jsou stanovena vhodná doporučení.

Klíčová slova: daňová soustava, majetkové daně, rozpočet, rozpočtové určení daní

ABSTRACT

The Bachelor thesis is deals with the impact of property taxes on the budget of Uherské Hradiště. The thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part is based on a literature review, which describes the basic issues of property taxes on the budget. Finally is performed evaluation and provides appropriate recommendations.

Keywords: tax system, property taxes, budget, budgetary allocation of taxes

Chtěla bych poděkovat vedoucímu práce, panu Ing. Stanislavu Pernickému, za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi velmi pomohly při zpracování bakalářské.

Poděkování patří také Ing. Pavlovi Zámečnickovi, řediteli Finančního úřadu v Uherském Hradišti a Ing. Romanovi Kapustovi z ekonomického odboru města Uherské Hradiště za trpělivost, kterou se mnou měli a také za čas, který mi nad rámec svých pracovních povinností věnovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY V OBLASTI DANÍ	11
2 MAJETKOVÉ DANĚ	14
2.1 SILNIČNÍ DAŇ	14
2.1.1 Předmět silniční daně	14
2.1.2 Osvobození od silniční daně	14
2.1.3 Poplatník silniční daně	15
2.1.4 Základ silniční daně	16
2.1.5 Sazba daně.....	16
2.1.6 Placení daně	16
2.2 DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	17
2.2.1 Předmět daně z nemovitostí	17
2.2.2 Osvobození od daně	18
2.2.3 Poplatník daně z nemovitostí	18
2.2.4 Základ daně z nemovitostí	19
2.2.5 Sazba daně z nemovitostí	19
2.2.6 Placení daně z nemovitostí.....	20
2.3 DAŇ DĚDICKÁ, DAROVACÍ A DAŇ Z PŘEVODU NEMOVITOSTI	20
2.3.1 Předmět daně	20
2.3.2 Osvobození od daně	22
2.3.3 Poplatník daně	23
2.3.4 Základ daně	23
2.3.5 Sazby daně	23
2.3.6 Placení daně	24
2.4 ÚČTOVANÍ MAJETKOVÝCH DANÍ	24
2.4.1 Daň z nemovitostí	24
2.4.2 Silniční daň.....	25
2.4.3 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	25
3 ROZPOČET	27
3.1 MAJETKOVÉ DANĚ JAKO VEŘEJNÉ PŘÍJMY	27
3.2 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ	27
3.3 ROZPOČET ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ A JEHO ÚLOHA V SOUSTAVĚ ROZPOČTŮ	27
3.4 VYUŽITÍ RŮZNÝCH METOD SESTAVOVÁNÍ ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	28
3.4.1 Přírůstkový způsob.....	28
3.4.2 Fixně limitovaný rozpočet.....	28
3.4.3 Přístup nulové základy	29
3.4.4 Performance budgeting	29
3.5 VÝVOJ MAJETKOVÝCH DANÍ V LETECH 2007 – 2014	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
4 VLIV MAJETKOVÝCH DANÍ NA ROZPOČET ČESKÉ REPUBLIKY	32

4.1	SILNIČNÍ DAŇ	32
4.2	DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	33
4.3	DAŇ DĚDICKÁ, DAROVACÍ A DAŇ Z PŘEVODU NEMOVITOSTI	34
4.4	MAJETKOVÉ DANĚ JAKO PŘÍJEM STÁTNÍHO ROZPOČTU	35
5	ROZPOČET UHERSKÉHO HRADIŠTĚ.....	36
5.1	METODA SESTAVENÍ ROZPOČTU	36
5.1.1	Sestavení akčního plánu	36
5.1.2	Roční rozpočet	36
5.1.2.1	Informace o plnění rozpočtu	37
5.1.2.2	Závěrečný účet	37
5.1.2.3	Příspěvkové organizace zřízené městem Uherské Hradiště	37
5.1.3	Shrnutí	38
5.2	VLIV MAJETKOVÝCH DANÍ NA ROZPOČET UHERSKÉHO HRADIŠTĚ	38
5.2.1	Rozpočtové určení daní	39
5.3	MAJETKOVÉ DANĚ V UHERSKÉM HRADIŠTI	42
5.3.1	Silniční daň.....	42
5.3.2	Daň dědická.....	43
5.3.3	Daň darovací	44
5.3.4	Daň z převodu nemovitosti	44
5.3.5	Daň z nemovitostí	45
5.3.5.1	Obce v územní působnosti FÚ Uherské Hradiště.....	45
5.3.5.2	Město Uherské Hradiště.....	46
6	SHRUTÍ A VHODNÁ DOPORUČENÍ.....	49
	ZÁVĚR	52
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	57
	SEZNAM OBRÁZKŮ	58
	SEZNAM TABULEK.....	59
	SEZNAM PŘÍLOH.....	60

ÚVOD

Daně jsou pro stát velmi důležité. Jsou nejvýznamnější položkou na straně příjmů státního rozpočtu, ale plní také řadu dalších funkcí, např. regulují hospodářskou aktivitu ve státě, sledují cíle ekologické i sociální a mají řadu dalších funkcí.

Téma jsem vybírala v souvislosti se studovaným oborem a z toho důvodu, že mě daně velmi zajímají. Město Uherské Hradiště jsem zvolila, protože je mi toto město nejbližší a je také správcem daní pro obec, ve které bydlím.

Ve své práci jsem se zaměřila na majetkové daně. Z pohledu jejich současného vlivu na státní rozpočet se jedná o skupinu daní, které je možné považovat za nejméně významné. Je to i z toho důvodu, že pouze dvě z pěti majetkových daní jsou daně pravidelné. Zbývající daně se platí pouze v případě, že dojde k zákonem stanovené události.

V období, za které je analýza provedena, nastala řada změn v daňových zákonech. Některé z těchto změn se více projevily ve státním rozpočtu a některé naopak v rozpočtech na nižších úrovních.

Hlavním cílem práce je analyzovat vliv majetkových daní na vybrané rozpočty se zaměřením na rozpočet Uherského Hradiště, danou situaci zhodnotit a formulovat vhodná doporučení. K tomu, aby bylo dosaženo cíle, je nutné zpracovat literární rešerši k dané problematice.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V rámci teoretické části je nejprve zpracována základní problematika z daňové oblasti a dále je proveden popis jednotlivých majetkových daní, které jsou součástí daňového systému České republiky.

V praktické části je nejprve analyzován vliv majetkových daní na státní rozpočet a následně rozpočet Uherského Hradiště. Je zde porovnáno, zda má město správnou metodu stanovení rozpočtu a jaký význam pro toto město mají majetkové daně. Závěrečná kapitola praktické části je věnována zhodnocení současného stavu a jsou formulována vhodná doporučení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY V OBLASTI DANÍ

Abychom plně porozuměli problematice majetkových daní, je nutné pro začátek definovat několik základních pojmů.

Daň

Daň je peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek a při jehož správě se postupuje podle daňového řádu. (Zákon č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)

Široký (2008, s. 9) uvádí, že lze najít množství různých definic pojmu daně. Podle Širokého se nejčastěji vyskytuje definice daně jako povinná, zákonem předem stanovená částka, kterou se odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu.

Kubátová (2006, s. 16) dodává, že daň je neúčelová a neekvivalentní zákonem stanovená platba do veřejného rozpočtu. Platba je buď pravidelná, např. každoroční placení daně z příjmu, nebo nepravidelná, např. při převodu nemovitosti.

Daňový subjekt

Zákon definuje daňový subjekt jako poplatníka, plátce daně a právního nástupce fyzické či právnické osoby, která je jako daňový subjekt vymezena zákonem. (Zákon č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)

Souhrnně nazýváme daňovými subjekty osoby, jejichž předmět je podroben dani a ty, které jsou pověřeny daň odvádět. (Vančurová a Láchová, 2010, s. 15)

Plátce

Plátcem daně je osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům. (Zákon č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)

Široký (2008, s. 10) považuje za plátce toho, kdo má povinnost daň zaplatit, příp. zkontrolovat a odvést.

Vančurová a Láchová (2010, s. 14) definují plátce daně jako „*daňový subjekt, který je ze zákona povinen odvést do veřejného rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů nebo sraženou jiným poplatníkům pod svou majetkovou odpovědností*“.

Poplatník

Poplatníkem je osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani. (Zákon č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)

Široký (2008, s. 10) definuje poplatníka jako osobu, k jejíž tíži daň připadne.

Vančurová a Láchová (2010, s. 13) k předchozím definicím dodávají, že poplatníkem je také daňový subjekt, jehož příjem, majetek nebo jiný předmět, je dani podroben.

Správce daně

Správce daně je územní finanční orgán a další správní a jiné státní orgány České republiky, jakož i orgány územních samosprávných celků věcně příslušné podle zvláštních zákonů ke správě daní. (Zákon č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)

Předmět daně

Předmětem daně se rozumí veličina, ze které se daň vybírá. (Vančurová a Láchová, 2010, s. 15)

Boněk (2001, s. 352 – 353) definuje předmět daně jako skutečnost, na kterou se váže daň a je podrobena zdanění. Předmětem daně může být majetek, důchod, převod práv a další. Velmi často je předmět daně obsažen v názvu daně.

Základ daně

Vančurová a Láchová (2010, s. 19) považují za základ daně předmět vyjádřený v měrných jednotkách, který je dále upraven podle zákonných pravidel.

Boněk (2001, s. 550) uvádí identickou definici základu daně jako Vančurová a Láchová.

Sazba daně

Vančurová a Láchová (2010, s. 15) definují sazbu daně jako algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně (sníženého o odpočty) stanoví základní částka daně.

Boněk (2001, s. 417) je ve shodě s Vančurovou a Láchovou. Dále dodává, že sazby daně lze rozdělit na procentní a pevné. Procentní sazba vyžaduje, aby základ daně byl vyjádřen v penězích. Pevná sazba daně je následně stanovena v penězích (v Kč) na objemovou jednotku základu daně, tzn. základ daně není vyjádřen v penězích, ale v objemových jednotkách (např. v kilogramech, litrech, metrech apod.).

Sleva na dani

Sleva na dani se odečítá od vypočítané daně. Slevy dále definuje zákon o dani z příjmu v části společná ustanovení. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů)

„Sleva na dani je možnost snížení částky daně za stanovených podmínek.“ (Vančurová a Láchová, 2010, s. 15)

Boněk (2001, s. 433) definuje slevu na dani jako zákonem vymezenou částku, o níž se při splnění stanovených podmínek snižuje již vypočtená daň. Sleva na dani může být zákonem stanovena v absolutní částce nebo poměrnou částkou z vypočtené daně.

Zdaňovací období

„Zdaňovací období je pravidelný časový interval, za který nebo na který se základ daně stanoví a daň vybírá.“ (Vančurová a Láchová, 2010, s. 15)

Boněk (2001, s. 587) definuje zdaňovací období jako časové období, nebo časový interval, za něž se stanoví základ daně a výše daně. Zdaňovací období je pro každou daň stanoveno příslušným daňovým zákonem. U některých daní zdaňovací období nelze stanovit. Týká se to daní, které se vybírají nepravidelně, např. daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti.

2 MAJETKOVÉ DANĚ

Majetkové daně jsou součástí českého daňového systému. Jejich začlenění je možné vidět na schématu, viz příloha č. I.

Majetkové daně jsou historicky nejdéle využívaným typem daní. Zdaňují majetek ve vlastnictví, nejčastěji nemovitý majetek (např. daň z nemovitostí), méně často movitý majetek, a dále převody vlastnických práv k majetku, resp. nabytí majetku. To se týká především daně dědické, darovací a daně z převodu nemovitosti, které bývají také nazývány jako daně převodové. Majetkové daně nerespektují důchodovou situaci poplatníka. Jsou často považovány za cenu za veřejné statky typu ochrany majetku, veřejné služby, jako je např. osvětlení, užívání infrastruktury apod. (Peková, 2011, s. 338)

Majetkové daně nemají velký význam pro stát jako pro celek. Mnohem významnější jsou pro místní samosprávu, pro kterou je to zdroj příjmů, jež mohou do určité míry zajistit autonomii. (Šević, 2008, s. 146)

Mezi majetkové daně v českém daňovém systému patří silniční daň, daň z nemovitostí a tzv. trojdaň (tj. daň dědická, darovací, z převodu nemovitosti).

2.1 Silniční daň

Silniční daň se v Českém právním systému řídí podle zákona č. 16/1993 Sb., o silniční dani dále jen Zákon o dani silniční. Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 1993.

2.1.1 Předmět silniční daně

Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná zařízení, která jsou provozovaná a registrovaná v České republice a zároveň jsou tato vozidla využívána k podnikání nebo jiné samostatně výdělečné činnosti. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

2.1.2 Osvobození od silniční daně

Od daně jsou osvobozena motorová vozidla, která mají zpravidla méně jak čtyři kola zapsaná v technickém průkazu jako vozidla skupiny L a jejich přípojná vozidla. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

Dále se jedná o vozidla diplomatických misí a konzulárních úřadů, pokud je zaručena vzájemnost, vozidla zabezpečující linkovou osobní vnitrostátní přepravu pokud pro účel vni-

trostátní přepravy ujedou více než 80 % kilometrů z celkového počtu jimi najetých kilometrů ve zdaňovacím období. Od silniční daně jsou také osvobozena vozidla provozovaná ozbrojenými silami, vozidla civilní obrany, vozidla, která jsou mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou, vozidla bezpečnostních sborů, obecní policie, sboru dobrovolných hasičů, vozidla zdravotnické, důlní a horské záchranné služby a poruchové služby plynárenských a energetických zařízení. Tato vozidla musí být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením a zvláštním výstražným světlem modré barvy zapsanými v technickém průkazu k vozidlu. Pro zdravotnická vozidla, která nejsou vybavena těmito prvky, je rozhodné jejich označení v technickém průkazu vozidla jako např. státní, ambulanti apod. Další vozidla zbavená povinnosti silniční daně jsou vozidla speciální samosběrová (zamestání), speciální jednoúčelová vozidla, jako jsou značkovače silnic a vozidla správců komunikací nebo osob pověřených správcem komunikací, která jsou používána výlučně k zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti pozemních komunikací, s výjimkou osobních automobilů. Dále i vozidla pro dopravu osob nebo vozidla pro dopravu nákladů s největší povolenou hmotností méně než 12 tun, která mají elektronický pohon, nebo hybridní pohon kombinující spalovací motor a elektromotor, nebo používají jako palivo zkapalněný ropný plyn označovaný jako LPG nebo stlačený zemní plyn označovaný jako CNG, nebo jsou vybavena motorem určeným jeho výrobcem ke spalování automobilového benzínu a ethanolu 85 označovaného jako E85. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

2.1.3 Poplatník silniční daně

Poplatníkem daně je fyzická nebo právnická osoba, která je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu, užívá vozidlo, v jehož technickém průkazu je zapsána jako provozovatel osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, anebo vozidlo, jehož držitel je odhlášen z registru vozidel. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

Poplatníkem silniční daně je také zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu, nebo přípojného vozidla a to pouze za předpokladu, že daňová povinnost nevznikla již provozovateli vozidla. Je-li u téhož vozidla více poplatníků, platí daň společně a nerozdílně. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

2.1.4 Základ silniční daně

Rozhodný je zápis v technickém průkazu vozidla, a to jak o druhu vozidla, tak o rozhodných technických údajích včetně údajů o plnění emisních limitů a zdvihový objem motoru v cm^3 . (Dvořáková, 2001, s. 313)

Základem silniční daně je zdvihový objem motoru v cm^3 u osobních automobilů s výjimkou automobilů na elektrický pohon. U přípojného zařízení je základem daně součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů a u ostatních vozidel je základem daně největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

2.1.5 Sazba daně

Roční sazba daně se zjistí pro každé jednotlivé vozidlo dle údajů v technickém průkazu vozidla. V případě, že jde o proplacení cestovní náhrady zaměstnavatele zaměstnanci za použití osobního automobilu, lze také použít paušální sazbu daně a to 25 Kč za každý den použití osobního automobilu. Tento paušál lze uplatnit, pokud je to pro zaměstnavatele výhodnější. U osobních automobilů na elektrický pohon se sazba daně nestanovuje, protože jsou dle zákona osvobozeny. U všech ostatních automobilů se sazba daně stanoví podle počtu náprav a nejvyšší povolené hmotnosti v tunách. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

Při splnění určitých podmínek lze snížit sazbu daně o určitá procenta. Může to být např. u vozidel, která jsou určena pro činnost výrobní povahy, na určitou dobu po první registraci vozidel, u vozidel s nejvyšší povolenou hmotností nad 3,5 tuny a méně než 12 tun pak záleží na využití těchto vozidel. Slevu na dani lze využít v případě, že jedná o kombinovanou dopravu, za splnění určitých podmínek. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

2.1.6 Placení daně

Poplatník platí čtvrtletní zálohy na daň splatné do 15. dubna, 15. července, 15. října a 15. prosince. Tyto zálohy se vypočítají jako 1/12 roční daňové povinnosti, které se pak přepočítají na čtvrtletní zálohy. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

Daň, záloha na daň a sleva na dani za jednotlivá vozidla se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. (Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů)

Správce silniční daně je místně příslušný finanční úřad podle místa bydliště fyzické osoby nebo podle sídla právnické osoby. Může jím však být i celní úřad a to v případě vozidel evidovaných v zahraničí, která vstupují na území ČR. Poplatníci daně podávají daňové přiznání u místně příslušného správce daně nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. Tento termín platí i v případě, pokud za poplatníka jedná daňový poradce. Lhůta pro registraci k dani je shodná se lhůtou nejbližší splatné zálohy na daň. (Dvořáková, 2001, s. 319 - 320)

2.2 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí (dále jen Zákon o dani z nemovitostí). Tento zákon má tři části. První část se zabývá daní ze staveb, druhá část daní z pozemků a třetí část jsou společná a závěrečná ustanovení.

Daň z nemovitostí tvoří příjem místních rozpočtů. Touto daní poskytují poplatníci obci ekvivalentní náhradu za místní služby, které cenu nemovitosti zvyšují. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.1 Předmět daně z nemovitostí

U daně z pozemků jsou předmětem daně pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

Daň ze staveb se vztahuje pouze na stavby vykazující známky nemovitosti. Znamená to, že podle definice nemovitostí obsažené v občanském zákoníku jsou to stavby, které jsou spojeny se zemí pevným základem. (Dvořáková, 2001, s. 281)

Pro účely daně ze staveb jsou předmětem daně stavby na území České republiky, pro které byl vydán kolaudační souhlas případně kolaudační rozhodnutí, nebo stavby používány před vydáním kolaudačního souhlasu, dále stavby způsobilé k užívání na základě oznámení stavebnímu úřadu, byty a nebytové prostory včetně podílu na společných částech stavby, které jsou evidovány v katastru nemovitostí. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

Zákon také přesně definuje, které pozemky a stavby zdanění nepodléhají.

2.2.2 Osvobození od daně

„Osvobození od daně z nemovitostí jsou v řadě případů obdobná pro nemovitost jako celek, to znamená pro pozemky i pro stavby.“ (Dvořáková, 2001, s. 289)

Od daně z pozemků a ze staveb jsou například osvobozeny pozemky a stavby ve vlastnictví státu, ve vlastnictví obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí, pozemky a stavby používané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, konzuly z povolání a jinými osobami, které podle mezinárodního práva požívají diplomatických a konzulárních výsad a imunity, a to za předpokladu, že nejsou občany České republiky, a že je zaručena vzájemnost, pozemky, stavby, byty a samostatné nebytové prostory spravované Pozemkovým fondem České republiky. Dále jsou osvobozeny stavby a pozemky tvořící jeden funkční celek se stavbou nebo její částí sloužící k vykonávání náboženských obřadů a církví a náboženských společností státem uznaných, stavby, včetně bytů a samostatných nebytových prostor, ve vlastnictví sdružení občanů a obecně prospěšných společností, sloužící školám a školským zařízením, sloužící zdravotnických zařízením a další pozemky a stavby přesně definovány zákonem. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.3 Poplatník daně z nemovitostí

Poplatníkem daně z pozemků je vlastník pozemku. V případě, že není znám vlastník pozemku, je poplatníkem uživatel. U pozemku ve vlastnictví České republiky je poplatníkem daně organizační složka státu nebo státní organizace zřízená podle zvláštních právních předpisů, případně právnická osoba, která má právo trvalého užívání. Zákon také upravuje poplatníka daně v případě nájmu pozemků spravovaných Pozemkovým fondem České republiky nebo Správou státních hmotných rezerv. V tomto případě je poplatníkem nájemce. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

Poplatníkem daně ze staveb vlastník stavby, bytu, nebo samostatného bytového prostoru. Jde-li o stavbu, byt nebo nebytový prostor ve vlastnictví státu, nebo pronájmu staveb, bytů a nebytových prostor spravovaných Pozemkovým fondem České republiky nebo Správou hmotných rezerv, platí stejná definice poplatníka daně jako u daně z pozemků. V případě, že Pozemkový fond České republiky nebo Správa hmotných rezerv tyto stavby, byty nebo nebytové prostory nepronajímá, jsou poplatníkem tyto subjekty. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.4 Základ daně z nemovitostí

Základem daně u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů je cena půdy za 1 m² stanovená ve vyhlášce vydané na základě zmocnění zákona o dani z nemovitostí vynásobená skutečnou výměrou pozemku v m². Základem daně u pozemků hospodářských lesů a rybníků s intenzivním průmyslovým chovem ryb je cena pozemku zjištěná podle platných cenových předpisů k 1. lednu zdaňovacího období nebo součin částky 3,80 Kč a skutečné výměry pozemku. U ostatních pozemků je základem daně skutečná výměra pozemků v m² zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

Základem daně ze stavby je zastavěná plocha neboli výměra půdorysu nadzemní části stavby v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Dle zákona je základem daně z bytu nebo ze samostatného nebytového prostoru je výměra podlahové plochy bytu v m² nebo výměry podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období vynásobená koeficientem 1,2. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.5 Sazba daně z nemovitostí

Sazba daně u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic a zahrad ovocných sadů je dána sazba daně procentuálně, a to 0,75 % základu daně. U pozemků trvalých porostů, hospodářských porostů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb je to 0,25 % základu daně. Sazba daně u ostatních pozemků se počítá jako výměra v m² vynásobena sazbou daně za m². Např. u stavebních pozemků je sazba 2 Kč za m², u zastavěných ploch a nádvoří 0,2 Kč za m². (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

Sazba daně ze staveb se stanoví jako součin výměry zastavěné plochy v m² a příslušnou částkou za m² dle typu této stavby. Např. u obytných domů je tato sazba 2 Kč za m², u staveb tvořící příslušenství k obytným domům je to 2 Kč za m² z plochy, která přesahuje výměru 16 m², atd. V případě, že mají stavby obytných domů, stavby pro rodinnou rekreaci a garáže nadzemní podlaží, sazba daně za m² se zvyšuje o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží. Sazba daně se také zvyšuje, pokud jsou stavby, nebo jejich části využívány k podnikatelské činnosti. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

Sazba daně se jak u pozemků ze staveb tak i z pozemků násobí obecním koeficientem, který je přiřazen obcím podle počtu obyvatel v závislosti na posledním sčítání lidu. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

U daně z nemovitostí můžou také obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se pak vynásobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty. (Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů)

2.2.6 Placení daně z nemovitostí

Daňové přiznání se podává příslušnému správci daně v termínu do 31. ledna zdaňovacího období. Poplatník je povinen si daň z nemovitosti sám vypočítat a uvést případné osvobození, odpočty a vyčíslit jejich výši, aniž by k tomu byl vyzván. Daňové přiznání podává příslušnému správci daně, v jehož územní působnosti se nemovitost nachází. (Dvořáková, 2001, s. 297 – 298)

Daň z nemovitostí je splatná u poplatníků daně provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb ve dvou stejných splátkách a to nejpozději do 31. srpna a 30. listopadu běžného zdaňovacího období, u ostatních poplatníků též ve dvou stejných splátkách a to nejpozději do 31. května a 30. listopadu běžného zdaňovacího období. Pokud nepřesáhne daň z nemovitosti částku 5 000 Kč, je splatná najednou a to nejpozději do 31. května běžného zdaňovacího období. K tomuto datu lze zaplatit i daň z nemovitostí, která převyšuje částku 5 000 Kč. (Zákon o dani z nemovitostí, 2014)

2.3 Daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti

Tato tzv. trojdaň je upravena jednotným zákonem č. 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti (dále jen Zákon o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitosti).

Zákon je rozdělen do tří částí. První část je rozdělena do tří oddílů, které se zabývají problematikou poplatníka, předmětu a základu daně. Druhá část jsou společná ustanovení a poslední část jsou ustanovení přechodná a závěrečná. (Zákon č. 352/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů)

2.3.1 Předmět daně

Předmětem **daně dědické** je nabytí majetku děděním. Za majetek pro tyto účely považujeme věci nemovité, byty, nebytové prostory, věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky v české a cizí měně, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty. Dědická daň se vybírá pouze z nemovitostí na území České republiky bez ohledu na státní občanství

nebo pobyt zůstavitele. Z nemovitostí, které se nacházejí v cizině, se daň nevybírání. Daň dědická je také závislá na státním občanství zůstavitele v době jeho smrti. Pokud byl občanem České republiky a měl zde trvalý pobyt, vybírá se daň z celého jeho movitého majetku bez ohledu na to, zda se tento majetek nachází v tuzemsku nebo cizině. Pokud byl občanem České republiky a neměl zde trvalý pobyt, vybírá se daň pouze z movitého majetku, který se nachází v tuzemsku. Pokud zůstavitel v době své smrti nebyl občanem České republiky a neměl zde ani trvalý pobyt, daň z jeho movitého majetku se nevybírání. (Zákon č. 352/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů)

Předmětem **daně darovací** je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem. V případě darovací daně se majetkem myslí nemovitosti a movitý majetek, nebo jiný majetkový prospěch. Pokud na nemovitost, která je předmětem darovací daně, vázne věcné břemeno, nebo jiné právo obdobné věcnému břemeni, je toto právo také předmětem darovací daně. Pokud byl movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch bezúplatně poskytnut nebo bezúplatně nabyt v tuzemsku, je tento majetek nebo majetkový prospěch předmětem darovací daně bez ohledu na státní příslušnost, pobyt nebo sídlo dárce či nabyvatele. (Zákon č. 352/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů)

Zákon také přesně stanovuje, co není předmětem darovací daně. Jsou to např. důchody vyplacené na základě smlouvy o důchodu, prostředky poskytnuté pojišťovny na zábranná opatření a prevenci, apod. Taktéž upravuje bezúplatné vypořádání spoluvlastníků. (Zákon č. 352/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů)

Předmětem **daně z převodu nemovitostí** je předmětem daně úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem. Při vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem je předmětem této daně úplatný převod nebo přechod podílu, o který se sníží hodnota podílu převodce, který měl před vypořádáním. Při vzájemné výměně nemovitostí se toto považuje za jeden převod. Daň se převede z té nemovitosti, z jejíhož převodu je vyšší daň. (Zákon č. 352/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů)

2.3.2 Osvobození od daně

Převodní daně včetně daně dědické se vyznačují rozsáhlým výčtem osvobození. Lze je rozdělit mezi osvobození věcná a osobní. Ze skupiny osobních osvobození má největší význam osvobození majetku děděním, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými do I. a II. skupiny. V takovém případě dědic nepodává ani daňové přiznání, kde by musel osvobození prokazovat. (Radvan, 2007, s. 160)

Osvobození od daně dědické a darovací se týká zejména věcí movitých a peněžních prostředků do určité výše dle zařazení do skupin. (Dvořáková, 2001, s. 336)

Tabulka 1 – Výše osvobození od dědické a darovací daně (Vlastní zpracování podle zákona o dani dědické a darovací, 2014)

	I. skupina	II. skupina	III. skupina
Movitý majetek osobní potřeby	vše	vše	20 000 Kč
Vklady, peněžní prostředky, cenné papíry	vše	vše	20 000 Kč
Celková vše osvobození	vše	vše	40 000 Kč

O daně dědické a darovací jsou taktéž osvobozena nabytí majetku Českou republikou, územními samosprávnými celky a jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a dobrovolnými svazky obcí. (Radvan, 2007, s. 163)

Další úplné osvobození od daně dědické a darovací se týká majetku, který je nabýván právnickými osobami se sídlem na území ČR, pokud nebyly založeny za účelem podnikání, ale důvodem nároku na osvobození je činnost v oblasti humanitární, charitativní, kultury, školství, vědy a vzdělání, zdravotnictví, ochrany životního prostředí, sociální péče, požární ochrany, tělovýchovy a sportu, výchovy a další. (Dvořáková, 2001, s. 336)

Od daně dědické a darovací jsou osvobozeny peněžní prostředky nabývané fyzickými osobami, které je prokazatelně použijí na zvýšení nebo změnu kvalifikace, studium, léčení, úhradu sociálních služeb, na zakoupení pomůcky pro zdravotně postižené, apod. (Dvořáková, 2001, s. 338)

Dále je to osvobození, které se za určitých okolností váže na převody a přechody z vlastnictví obcí do vlastnictví dobrovolných svazků obcí či z těchto svazků zpět na obec. Osvobozeny jsou i vklady vložené do obchodních společností a družstev podle obchodního zá-

koníku, např. vložení vkladu, za což získá obchodní podíl s podmínkou, že vklad je vložen do základního jmění, čímž je splněn nárok na osvobození. (Dvořáková, 2001, s. 337)

2.3.3 Poplatník daně

Poplatníkem daně dědické je každý jednotlivý dědic, který nabytí majetek na základě rozhodnutí příslušného orgánu v řízení o dědictví. Projednáním dědictví je většinou soudem stanovený notář. (Vančurová a Láchová, 2010, s. 332)

Poplatníkem daně darovací je ten, kdo majetek bezúplatně získal, tj. nabyvatel. V situaci, kdy majetek darováním získá více osob společně, je poplatníkem daně každá z nich samostatně v závislosti na nabytém podílu majetku. (Vančurová a Láchová, 2010, s. 337)

Poplatníkem daně z převodu nemovitosti je při úplatném převodu nemovitosti dosavadní vlastník nemovitosti, který jí prodává. Nabyvatel je v tomto případě ručitelem. Ve specifických případech, např. nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí, vyvlastnění apod. je poplatníkem daně nabyvatel nemovitosti. (Vančurová a Láchová, 2010, s. 332)

2.3.4 Základ daně

Základem daně dědické je cena majetku nabytého jednotlivým dědicem. Tato cena se zjistí ke dni úmrtí zůstavitele podle zákona o oceňování majetku. Tato cena se pak snižuje o zákonem stanovené částky, např. o odměnu notáře, o přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele apod. (Dvořáková, 2001, s. 325)

Základem daně darovací je cena majetku, který je předmětem daně zjištěná podle zákona o oceňování ke dni nabytí majetku. (Dvořáková, 2001, s. 325)

Obecně základem daně z převodu nemovitostí je cena při převodu zjištěná podle zákona o oceňování majetku platná v den nabytí nemovitosti nebo cena sjednaná a to ta, která je v z těchto dvou cen vyšší. Ve specifických případech se používá cena stanovená jiným způsobem, např. pokud se jedná o převod nemovitosti z vlastnictví obce, cena bezúplatně zřízeného věcného břemene apod. (Dvořáková, 2001, s. 325)

2.3.5 Sazby daně

Sazby daně dědické a darovací jsou odvozeny od výše základu daně v závislosti na tom, do které skupiny dědic nebo obdarovaný spadá. Sazby daně jsou uvedeny v % ze základu daně. Výsledná částka daně dědické se ještě násobí koeficientem 0,5. (Dvořáková, 2001, s. 326)

Sazba daně z převodu nemovitosti byla do 31. 12. 2012 3 % ze základu daně. Od 1. 1. 2013 činí sazba daně z převodu nemovitosti 4 %. (Zákon č. 352/1992 Sb., o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů)

2.3.6 Placení daně

Podle Dvořákové (2001, s. 338) lze tyto daně charakterizovat jako daně, které nemají klasické zdaňovací období. Každý případ nastává jen pro tuto chvíli a nemá návaznost na další případy i v případě, že by se jednalo o tytéž subjekty.

Tam, kde se daňové povinnosti týká nemovitost a základem pro vyměření daně je cena nemovitosti, musí být k daňovému přiznání přiložen znalecký posudek. Daň vyměří správce daně, platí poplatník až po vyměření platebním výměrem a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru. (Dvořáková, 2001, s. 338)

2.4 Účtování majetkových daní

Daně, odvody a podobné platby se zachycují v účtové skupině 53 – Daně a poplatky v případě, kdy je účetní jednotka poplatníkem vyjma daně z příjmu, která se účtuje v účtové skupině 59 – Daň z příjmu. Stejně jako tyto daně se pak účtují i doměrky těchto daní za minulá zdaňovací období. (Takáčová, 2007, s. 71)

2.4.1 Daň z nemovitostí

V prvním roce se předpis daně zúčtuje podle daňového přiznání. V případě, že nedošlo k žádným změnám a účetní jednotka tedy nepodává daňové přiznání, zúčtuje se tato daň podle interního dokladu. Z pohledu daně z příjmu je tato daň brána jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů, v případě, že už je zaplácena. (Kolektiv autorů, 2012)

Tabulka 2 – Účtování daně z nemovitostí (Vlastní zpracování podle Kolektivu autorů, 2012)

Účetní operace	MD	D
Předpis daně dle daňového přiznání (příp. interního dokladu)	532	345
Úhrada daně dle výpisu z bankovního účtu	345	221

Předpis daně zaúčtujeme podle daňového přiznání (příp. interního dokladu) na vrub účtu 532 – Daň z nemovitosti a ve prospěch účtu 345 – Ostatní daně a poplatky. Následná úhrada této daně z bankovního účtu je zaúčtována na vrub účtu 345 – Ostatní daně a poplatky a ve prospěch účtu 221 – Bankovní účty. (Kolektiv autorů, 2012)

2.4.2 Silniční daň

Na tuto daň se platí čtyřikrát do roka zálohy. Zúčtování těchto záloh i ostatní účetní případy související se silniční daní jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 3 – Účtování silniční daně (Vlastní zpracování podle Kolektivu autorů, 2012)

Účetní operace	MD	D
Předpis silniční daně	531	345
Zaplacené zálohy na silniční daň z bankovního účtu	345	221
Započtení přeplatku s jinou dlužnou daní (např. DPH)	343	345
Vrácení přeplatku	221	345

Předpis silniční daně se zaúčtuje ve výši předpokládané daňové povinnosti pro daný rok na vrub účtu 531 – Daň silniční a ve prospěch účtu 345 – Ostatní daně a poplatky. Jednotlivé zálohy se zúčtují na vrub účtu 345 – Ostatní daně a poplatky a ve prospěch účtu 221 - Bankovní účty. Případným přeplatkem na této dani lze uhradit dlužnou částku na jiné dani. Pro tento případ je zde uvedeno například DPH. Tento případ zúčtujeme na vrub účtu 343 - DPH a ve prospěch účtu 345 – Ostatní daně a poplatky. V případě, že by nám měl být přeplatek na dani vyplacen, nikoliv použit na úhradu jiné dlužné daně, zúčtovalo by se na vrub účtu 221 – Bankovní účty a ve prospěch účtu 345 – Ostatní daně a poplatky. Silniční daň je daňově uznatelná v okamžiku předpisu daně. (Kolektiv autorů, 2012)

V případě vrácení přeplatku na dani si musí poplatník o vrácení daně zažádat. Přeplatek by měl činit nejméně 100,- Kč. Pokud tato situace nastane, správce daně poukáže částku do 30 dní od obdržení žádosti na bankovní účet poplatníka. Nepožádá-li poplatník o vrácení daně do 6 let od konce roku, ve kterém přeplatek vznikl, tento přeplatek zaniká. (Zákon č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)

2.4.3 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Pro účtování těchto daní používá účetní jednotka stejné účty. Účtování těchto daní je znázorněno v následující tabulce. (Kolektiv autorů, 2012)

Tabulka 4 – Účtování daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí (Vlastní zpracování podle Kolektivu autorů, 2012)

Účetní operace	MD	D
Předpis daně dle daňového přiznání	538	345
Úhrada daně z bankovního účtu	345	221

Předpis těchto daní se zúčtuje ve prospěch účtu 538 – Ostatní daně a poplatky a ve prospěch účtu 345 – Ostatní daně a poplatky. Pro věrnější obraz účetnictví a hlavně rozlišení daňově uznatelných a neuznatelných nákladů je vhodné, aby si účetní jednotka tyto účtu analyticky rozlišila. Následná úhrada z bankovního účtu pak na vrub účtu 345 – Ostatní daně a poplatky a ve prospěch účtu 221 – Bankovní účty. (Kolektiv autorů, 2012)

3 ROZPOČET

Předpokladem pro úspěšné fungování každé vládní úrovně včetně územní samosprávy je příslušný veřejný rozpočet. Je také důležitým finančním nástrojem k zabezpečení úkolů a činností na jednotlivých úrovních. V širších souvislostech můžeme mluvit o soustavě veřejných rozpočtů. Rozpočtovou soustavu tvoří veřejné rozpočty a mimorozpočtové fondy. V příloze č. II je zobrazena rozpočtová soustava ČR. (Nedorost, 2010, s. 86)

3.1 Majetkové daně jako veřejné příjmy

Majetkové daně jsou historicky nejdéle využívaným typem daní. Ve 20. století kvůli důchodovým daním, zejména pak daní z příjmu, jejich význam výrazně klesal. Příjem z majetkových daní na celkovém příjmu rozpočtu sice tvoří jenom několik málo procent, ale stále se využívají kvůli jejich dlouhodobé stabilitě. Z fiskálního hlediska je u těchto daní daňový únik prakticky nemožný, nebo je alespoň velmi složitý. Daňový výnos z majetkových daní nelze přesunout do jiného rozpočtu, než do kterého má podle daňového určení plynout. Např. u daní z nemovitostí patří daň do rozpočtu, kde se nemovitost nachází. (Peková, 2011, s. 338)

3.2 Rozpočtové určení daní

Daňové příjmy tvoří rozhodující část každoročně se opakujících příjmů jak územních rozpočtů, tak i rozpočtu státního. Rozpočtové určení daní stanovuje, do kterého veřejného rozpočtu budou plynout výnosy jednotlivých existujících daní. Daně můžeme rozdělit na svěřené a sdílené. Svěřené daně jsou ty, jejichž výnos bude určen pouze do určitého druhu veřejného rozpočtu. U sdílených daní se výnos procentuálně rozdělí do více druhů veřejných rozpočtů, tj. výnos bude společně sdílet více rozpočtů. (Nedorost, 2010, s. 124)

3.3 Rozpočet územních samosprávných celků a jeho úloha v soustavě rozpočtů

V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty obce nebo kraje nazývané jako územní rozpočty. Rozpočet a celý rozpočtový proces lze chápat jako proces zabezpečení a financování obecní politiky. Jako nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. (Provazníková, 2007, s. 53)

Rozpočet můžeme chápat v několika rovínách. A to rozpočet jako **bilance**. V tomto případě je rozpočet bilancí, která vyrovnává příjmy a výdaje za rozpočtové období shodné s

rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů v dané zemi. Rozpočet jako **finanční plán** můžeme chápat jako plán, který by měl zajistit solventnost obce (kraje) a to tak, že připouští pouze ty výdaje obce či kraje, které jsou kryty příjmy, které lze reálně očekávat, existujícími rezervami nebo půjčkami, které lze získat a splatit. Rozpočet jako **nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky** má určité funkce, jako např. stanovovat příjmy v rámci lokálních veřejných statků a služeb, které obec poskytuje, alokuje zdroje mezi různé činnosti obce, v souladu s existujícími právními normami rozhoduje o zdanění a výši poplatků, které budou vybírat, atd. Z výše uvedeného vyplývají tři roviny rozpočtu, a to rozhodovací, řídicí a kontrolní. V **rozhodovací** rovině se stanoví, čeho chce územní celek dosáhnout. V **řídicí** jde o alokaci zdrojů mezi jednotlivé organizační složky obce či kraje. A **kontrolní** spočívá v legalizaci toho, kolik finančních prostředků územní celek získá a vydá, a dále při stanovení toho, kdo může peníze vydávat, v jaké výši a na jaký účel. (Provazníková, 2007, s. 53 – 54)

3.4 Využití různých metod sestavování územních rozpočtů

Z důvodu rostoucího tlaku na zvyšování efektivnosti v oblasti rozpočtového procesu se zvyšují i požadavky na zefektivnění jeho technik a postupů. Proto se i na úrovni obcí a regionů začaly využívat postupy a techniky finančního plánování, kontroly a auditu běžně užívané v soukromém sektoru. (Provazníková, 2007, s. 55)

3.4.1 Přírůstkový způsob

Tento způsob je tradičním způsobem pro sestavení rozpočtu ÚSC, jehož základem je odhad stanovení meziročních změn, o které se přizpůsobí současný rozpočet, který je považován za základ rozpočtu budoucího. Je však nutno zohlednit jednorázové změny a dopady na jednotlivé položky příjmů a výdajů v daném roce, celoroční dopady a efekty činností, které byly v daném roce realizovány jen částečně, částky odrážející inflaci (růst cenové úrovně a úrokových měr), demografické trendy, tedy očekávané změny počtu uživatelů, např. žáků, požadavků daných novou legislativou, která může znamenat dodatečné výdaje či jejich omezení a případné dopady na příjmy a výdaje dané realizací investičních projektů. (Provazníková, 2007, s. 55)

3.4.2 Fixně limitovaný rozpočet

Tento způsob sestavení rozpočtu je využíván zejména ústřední vládou k řízení vlastních odborů a ministerstev. Na úrovni ÚSC lze tento způsob využít v případě, že zajišťují po-

skytování veřejných statků, či služeb prostřednictvím jiných organizací. ÚSC může poskytovat organizaci zajišťující službu paušální finanční částku, kterou si organizace přerozdělí mezi jednotlivé nákladové položky dle vlastního uvážení. Obecně je potvrzeno, že tento způsob zvyšuje efektivnost. To je dáno především tím, že oproti položkové tvorbě rozpočtu nemusí ÚSC kontrolovat hospodaření organizace po jednotlivých položkách a částečně tím, že organizace může ušetřené prostředky z jedné oblasti použít na případné nevyhnutelné překročení výdajů v položce druhé. (Provazníková, 2007, s. 55)

Tento způsob lze také doplnit efektivní kontrolou. Např. ÚSC musí souhlasit se zvýšením počtu zaměstnanců, nebo vyplácením prémie. Z pohledu managementu je však tento způsob náročnější, než zavedený položkový způsob. (Provazníková, 2007, s. 56)

3.4.3 Přístup nulové základy

Přístup nulové základny neboli Zero Based Budgeting (ZBB) je založen nikoliv na zkoumání nákladů, ale naopak. Jak napovídá název, začíná se od nuly. Z důvodu vysoké časové náročnosti je tento způsob nejméně vhodný. (Provazníková, 2007, s. 57)

U této metody je každá činnost podrobena detailnímu zkoumání. Výsledkem zkoumání je suma potřebných peněžních prostředků pro tuto činnost. Těm jsou pak přiřazeny hodnoty určující prioritu činnosti a rozdělení omezeného množství zdrojů. Financuje se od činnosti, která má prioritu nejvyšší a pokračuje se až do úplného rozdělení omezených prostředků. Pokud na činnosti s nejnižší prioritou prostředky nezůstanou, tyto činnosti jsou ponechány bez financování. (Provazníková, 2007, s. 56)

3.4.4 Performance budgeting

Tato metoda neboli metoda rozpočtování podle výsledku je založena na dvou základních přístupech. A to jakých záměrů a cílů mělo být dosaženo s hospodařením zdrojů (příjmů) a pomocí jaké politiky a jakými postupy jich bylo dosaženo. (Provazníková, 2007, s. 57)

Z výše uvedeného vyplývá, že rozpočtový proces má dvojí úlohu. Na jedné straně zohledňuje zdroje a na druhé straně stanovuje kritéria a cíle výstupu. (Provazníková, 2007, s. 57)

3.5 Vývoj majetkových daní v letech 2007 – 2014

V letech 2007 – 2012 došlo k řadě změn v legislativě týkající se zákonů majetkových daní. Nejvíce významné jsou na základě daňových zákonů z let 2007 – 2014 popsány níže.

U daně silniční došlo ke změně u sazby daně. Vozidla registrovaná poprvé v ČR nebo v zahraničí do 31. 12. 1989 se sazby daně zvyšovaly do roku 2010 o 15 %, po tomto roce již o 25 %.

U daně z nemovitostí došlo k jedné výrazné změně, která proběhla v roce 2010. Daň z pozemků a ze staveb se zdvojnásobila. Jedinou výjimkou byly ostatní stavby využívané v podnikání. Zde sazba zůstala stejná, a to 10 Kč za m².

Další změna proběhla na přelomu let 2007 a 2008, kdy s platností od 1. 1. 2008 došlo u daně dědické a darovací k osvobození od placení daně i pro osoby zařazené do II. skupiny. Do této doby bylo osvobození platné pouze pro osoby zařazené do skupiny I.

Ačkoliv rok 2014 není zahrnut do analyzovaného období, ráda bych zmínila jednu významnou změnu týkající se majetkových daní. Daň z převodu nemovitosti byla nahrazena daní z nabytí nemovitosti. Daň dědická a darovací je nově zahrnuta do daně z příjmu. V důsledku toho došlo také k podstatným změnám v rámci osvobození od těchto daní.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VLIV MAJETKOVÝCH DANÍ NA ROZPOČET ČESKÉ REPUBLIKY

Daně jako celek mají na celkové příjmy státního rozpočtu velký vliv. V tabulce č. 5 lze vidět, že podíl daňových příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu se pohybuje mezi 85 a 90 %.

Tabulka 5 – Podíl daní na celkových příjmech státního rozpočtu

(Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014)

	Celkové příjmy (mld. Kč)	Daňové příjmy (mld. Kč)	%*
2007	1025,88	900,79	87,8
2008	1064,57	930,64	87,4
2009	974,61	832,97	85,5
2010	1000,50	863,67	86,3
2011	1012,76	889,90	87,9
2012	1051,39	912,29	86,8

*Procentní podíl daňových příjmů na celkových příjmech

Údaje o rozpočtu a plnění jednotlivých majetkových daní jsou uvedeny v příloze č. III.

4.1 Silniční daň

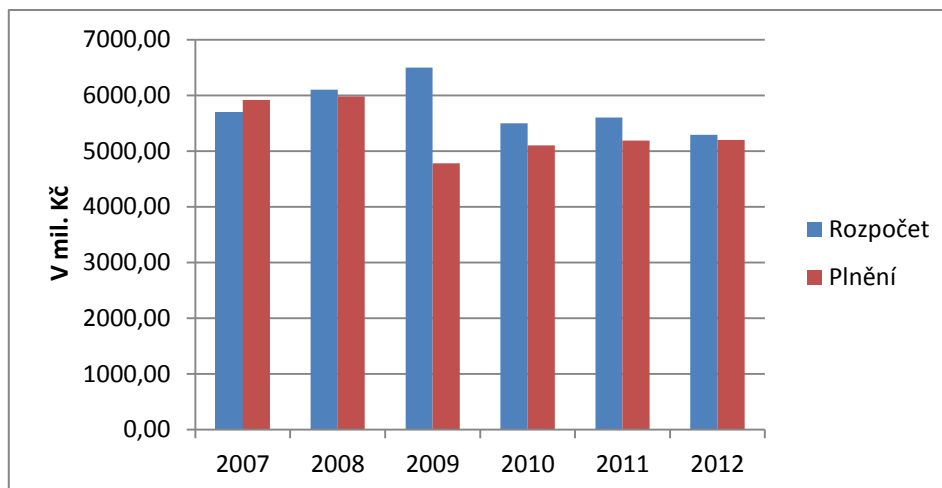
Na obrázku č. 1 lze vidět, že kromě roku 2007, kdy bylo plnění přes 100 %, se ani v jednom roce nepodařilo naplnit plánovaný rozpočet silniční daně. V roce 2009 byl tento propad značný. Plnění rozpočtu bylo v tomto roce 73,5 %. Byl to největší propad ve výběru silniční daně, se kterým MFČR nepočítalo. Na obrázku č. 5 lze vidět, že Finanční úřad v Uherském Hradišti vybral v tomto roce také mnohem méně, než v předcházejících letech.

V ostatních případech byl rozpočet plněn v průměru z 95 %. Bohužel ministerstvo financí neuvadlo žádné vysvětlení propadu plnění rozpočtu v roce 2009. Inkaso silniční daně v ČR se ve všech letech pohybovalo mezi 5 – 6 mld. Kč s výjimkou roku 2009 kdy se inkaso daně propadlo pod hranici 5 mld. Kč.

V roce 2010 se začal projevovat ústup negativního vlivu celosvětové hospodářské krize i na inkasu silniční daně. Nejenom tato skutečnost pak ovlivnila růst příjmů v této oblasti. Svůj podíl zde mají také legislativní změny, kontroly vyměření silniční daně pro vozidla, které patří do specifických kategorií a také obměna vozového parku podnikatelů, kteří si

zakoupili výkonnější auta u kterých je vyšší sazba zdanění. (Ministerstvo financí České republiky, ©2011)

V roce 2012 došlo k mírnému poklesu výnosu ze silniční daně, což je ovlivněno úpravou snížení sazby daně pro vozidla v následujících 9 letech od pořízení. (Ministerstvo financí České republiky, ©2011)

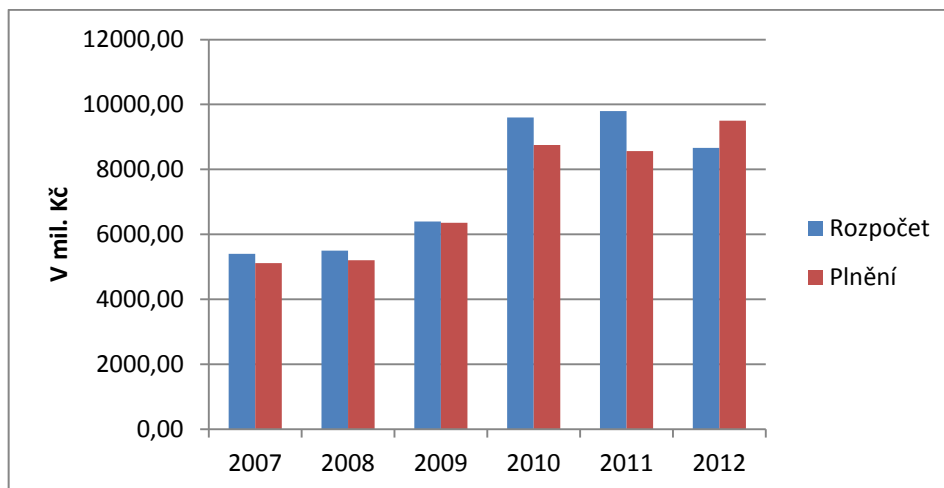

Obrázek 1 – Rozpočet a plnění silniční daně ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014)

4.2 Daň z nemovitostí

Na obrázku č. 2 můžeme vidět, že tak rapidní výkyv plnění od rozpočtu jako u silniční daně v roce 2009 u daně z nemovitostí nenastal. I když plnění, kromě roku 2012, nenaplnilo očekávání rozpočtu, vidíme, že inkaso daně má stoupající tendenci. Od roku 2007 do roku 2009 byl příjem daně podobný. V roce 2010 inkaso daně zaznamenalo prudký nárůst, který byl, dle mého názoru, způsoben zdvojnásobením daně ze staveb a pozemků, ke kterému došlo právě v roce 2010.

V roce 2012 se inkaso meziročně zvýšilo o 1,0 mld. Kč, což představuje o 11,4 % více. Tento pozitivní vývoj byl ovlivněn zefektivněním kontrolní a vyhledávací činnosti správců daně s využitím údajů katastru nemovitostí a dalších evidencí, a rovněž významným zvýšením počtu obcí, které využily možnosti stanovit pro nemovitosti na svém území místní koeficient. (Ministerstvo financí České republiky, ©2011)

Obrázek 2 – Rozpočet a plnění daně z nemovitostí ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014)

4.3 Daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti

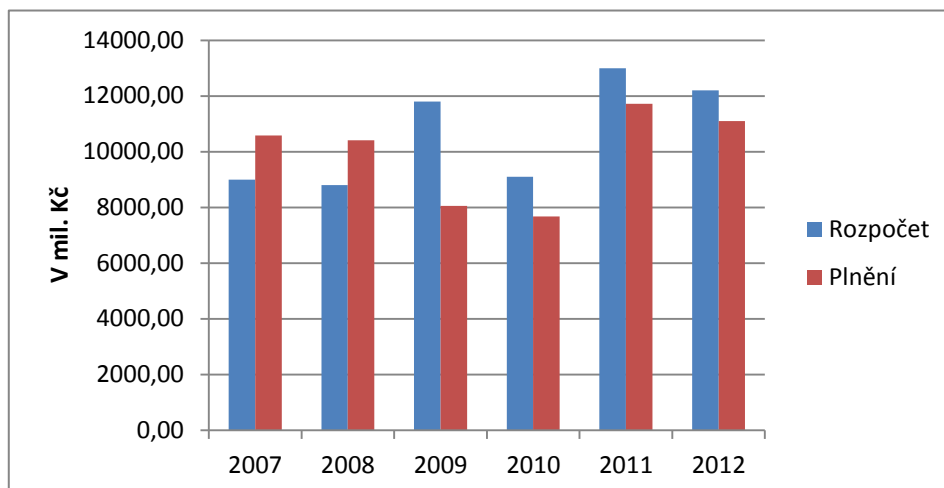
Tyto daně jsou charakteristické svou nepravidelností, což se projevuje i na plnění jejich rozpočtu. Je velice obtížné odhadnout, kolik domů se prodá, nebo jaká bude hodnota darovaného a děděného majetku v daném roce.

Z tabulky v příloze č. III a obrázku č. 3 můžeme vidět, že odhadnout rozpočet daně na rozpočtový rok je velmi obtížné. Zatímco u ostatních majetkových daní se plnění rozpočtu pohybuje zhruba kolem 100 %, u těchto daní se vyskytlo plnění rozpočtu na 118 % v roce 2008 a protichůdně na 68 % hned v roce následujícím.

V roce 2008 ke změně zákona o dani dědické a darovací, Ministerstvo financí České republiky nepočítalo s nárůstem inkasa těchto daní. Naopak jejich rozpočet ještě mírně klesl.

V roce 2011 došlo k nárůstu inkasa těchto daní. Důvodem navýšení inkasa bylo zavedení daně darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny. (Zpráva o činnosti daňové a celní správy České republiky za rok 2012, 2014)

V roce 2012 byl zaznamenán mírný pokles příjmu daně z převodu nemovitosti. Důvodem byla hospodářská situace na trhu, tj. snížení počtu úplatných převodů nemovitostí a snížení cen na trhu s nemovitostmi. (Ministerstvo financí České republiky, ©2011)

Obrázek 3 – Rozpočet a plnění daně dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014)

4.4 Majetkové daně jako příjem státního rozpočtu

V tabulce č. 6 lze vidět, že příjem z majetkových daní po přerozdělení dle platného rozpočtového určení daní, se pohybuje v rozmezí 2 – 3 %.

Tabulka 6 – Majetkové daně jako příjem státního rozpočtu ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Daňové příjmy (mld. Kč)	900,79	930,64	832,97	863,67	889,90	912,28
Plnění rozpočtu majetkových daní (mld. Kč)	19,20	21,59	19,20	21,50	25,48	25,80
Podíl maj. daní na daňových příjmech (%)	2,13	2,32	2,31	2,49	2,86	2,83

5 ROZPOČET UHERSKÉHO HRADIŠTĚ

V následující kapitole je s odkazem na teoretickou část nejprve popsána metoda sestavení rozpočtu Uherského Hradiště s pomocí Ing. Romana Kapusty z ekonomického odboru města Uherské Hradiště. Analýza rozpočtu města je provedena na základě informací, které poskytl Finančním úřad a Městský úřad Uherské Hradiště.

5.1 Metoda sestavení rozpočtu

Jelikož je metodický pokyn rozpočtového procesu pro Uherské Hradiště vnitropodnikovým předpisem a je určen pouze pro určené orgány, rozpočtový proces je popsán na základě rozhovoru s Ing. Romanem Kapustou z ekonomického odboru MÚ v Uherském Hradišti.

Sestavení rozpočtu a závěrečného účtu se provádí v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích a zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech. Cílem rozpočtového procesu je schválení Rozpočtového výhledu města, Akčního plánu, Ročního rozpočtu města, Rozpočtů společností s majetkovou účastí a Závěrečného účtu města, přičemž Rozpočtový výhled, Roční rozpočet a Akční plán lze zpracovat jako jeden celkový materiál k projednání pro orgány města, protože spolu úzce souvisí a vzájemně na sebe navazují.

5.1.1 Sestavení akčního plánu

Akční plán se týká projednání požadavků kapitálových výdajů, přičemž jejich finanční hodnota je nejméně 1 milion Kč. Požadavky se pak dělí do kategorií podle toho, zda se na tyto požadavky předpokládá obdržení dotace nebo budou plně hrazeny městem a ostatní požadavky. O těchto požadavcích poté jedná zvolená pracovní skupina. Tato skupina pak zařadí požadavky do výše zmíněných skupin a přidělí jim prioritu důležitosti.

K realizaci je poté možné navrhnout pouze ty požadavky, které je možné v celkovém součtu pokrýt z plánovaných finančních možností Ročního rozpočtu, případně Rozpočtového výhledu jako celku. Pokud není tato podmínka splněna, je nutné předložit jiný způsob financování tohoto požadavku, a to buď vyřadit některé výdaje, nebo získat neplánované příjmy.

5.1.2 Roční rozpočet

Rozpočtový rok města UH je shodný s kalendářním rokem. Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace. Roční rozpočet města vychází z Rozpočtového výhledu.

Co se týče Rozpočtového výhledu, ten je předložen v zastupitelstvu města před 1. lednem rozpočtového roku na který je schvalován Roční rozpočet.

Rozpočet může být po jeho schválení dodatečně změněn z důvodů uvedených v metodickém pokynu rozpočtového procesu pro Uherské Hradiště. Ke změně rozpočtu dochází zpravidla v každém kalendářním období. Ekonomický odbor zajistí, aby rozpočtové opatření bylo po dobu 15 dnů před dnem jeho projednání v zastupitelstvu města zveřejněno vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce v elektronické podobě způsobem umožňující dálkový přístup v souladu s platnou legislativou.

5.1.2.1 Informace o plnění rozpočtu

Jednou za kalendářní čtvrtletí ekonomický odbor zpracuje zprávu o vývoji plnění schváleného rozpočtu. Tato zpráva je určena orgánům města. Čtvrtletní plnění se předkládá v podobě zjednodušeného rozpočtu. Pololetní plnění se zpracuje v rozsahu, v jakém byl schválen roční rozpočet, včetně všech tabulek a obrázků. Pokud dojde k nějakým výrazným odchylkám v plnění rozpočtu, které by ohrozily plnění stanovených cílů, je ekonomický odbor povinen tuto skutečnost ve zprávě o plnění rozpočtu uvést a upozornit na ni.

5.1.2.2 Závěrečný účet

Odbor, či útvar učený dle platného organizačního řádu uzavře smlouvu s Útvarem interního auditu o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý rok. Ekonomický útvar má za úkol zveřejnit v souladu s požadavky na tento úkon vyplývající z zákona o rozpočtových pravidlech Závěrečný účet na úřední desce v elektronické podobě minimálně patnáct dní před dnem jeho projednání v zastupitelstvu.

Závěrečný účet obsahuje vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům a další. Součástí Závěrečného účtu je také Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření.

5.1.2.3 Příspěvkové organizace zřízené městem Uherské Hradiště

Současně s přípravou rozpočtu města Uherské Hradiště je také ve stejných termínech připravován a projednáván rozpočet příspěvkových organizací zřízených městem.

Schvalování rozpočtu příspěvkových organizací probíhá současně se schválením Ročního rozpočtu města Uherské Hradiště, což má na starosti ekonomický odbor. Závazné pro schválení rozpočtu příspěvkových organizací města jsou výnosy, náklady, dotace zřizova-

tele, tedy města, a objem výdajů na mzdy a energie. Změny rozpočtu příspěvkových organizací jsou v průběhu roku prováděny současně se změnami Ročního rozpočtu města.

5.1.3 Shrnutí

Rozpočet města Uherské Hradiště se řídí platnými právními předpisy závaznými pro územně samosprávné celky v ČR. Informace, které mi pan Ing. Roman Kapusta slovně předal, jsou poskytnuty v souladu s metodickým pokynem, který byl schválen 1. prosince 2012.

Teoreticky by se dala metoda sestavení rozpočtu města přirovnat k metodě nulové základny. Rozpočet je připraven na základě stanovení kapitálových požadavků a následné přiřazení priorit těmto požadavkům. Požadavky s nejvyšší prioritou jsou financovány v první řadě, s nejmenší prioritou pokud na ně zůstanou finanční prostředky, popřípadě připravení plánu pro získání těchto finančních prostředků.

Dle Ing. Romana Kapusty se ostatní položky rozpočtu, které nelze stanovit pomocí teoretické metody nulové základny stanovují na základě rozpočtu minulého roku. Základem pro určení položek rozpočtu na další rok je rozpočet roku minulého. Tento způsob je v praxi nejpoužívanější a teoreticky by se dal přirovnat k metodě přírůstkového způsobu sestavení rozpočtu.

Metoda sestavení rozpočtu pro příspěvkové organizace zřízené městem by se dala přirovnat k metodě fixně limitovaného rozpočtu. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, tuto metodu využívají na úrovni ÚSC v případě, že zajišťují poskytování veřejných statků, či služeb prostřednictvím jiných organizací. Což v tomto případě přesně odpovídá příspěvkovým organizacím zřízených městem Uherské Hradiště.

5.2 Vliv majetkových daní na rozpočet Uherského Hradiště

Do rozpočtu města Uherské Hradiště plyne z majetkových daní pouze daň z nemovitosti a to v plné výši. Daň dědická, darovací, z převodu nemovitosti a silniční daň plynou v plné výši do státního rozpočtu a ostatní daně českého daňového systému jsou přerozděleny na základě rozpočtového určení daní, viz obrázek č. 4.

Z tabulky č. 7 je zřejmé, že hlavním zdrojem příjmů pro město Uherské Hradiště jsou především dotace a daňové příjmy. V roce 2012 dotace nedosahovaly takové výše jako v předchozích letech a proto se hlavním zdrojem příjmů staly daňové příjmy. Také došlo k výraznému poklesu celkových příjmů v roce 2012 a to v řádu statisíc Kč (cca 250 tis. Kč)

oproti předcházejícím letem. Jak již bylo řečeno, poskytnuté dotace rapidně klesly a to se projevilo i na celkových příjmech města. I to je příčinou nejvyššího podílu daňových příjmů na celkových příjmech v uvedených letech.

Tabulka 7 – Příjmy rozpočtu města Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat města Uherské Hradiště, 2014)

v tis. Kč	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Dotace
2007	30,9%	10,1%	5,7%	53,3%
2008	37,5%	11,4%	8,6%	42,5%
2009	30,3%	12,8%	8,2%	48,6%
2010	30,5%	11,9%	10,2%	47,4%
2011	33,7%	15,7%	2,6%	48,0%
2012	52,6%	22,6%	2,0%	22,8%
2013	54,9%	21,0%	5,0%	19,2%

5.2.1 Rozpočtové určení daní

Dle rozpočtového určení daní plynou do územního rozpočtu jenom některé z vybíraných daní v ČR. Daň z nemovitostí plyne do rozpočtu města UH v celé výši, ostatní daně pouze v procentním podílu.

Pro úplné pochopení rozpočtového určení daní je nutné uvést, co se rozumí pojmem celostátní hrubý výnos daně.

Jedná se o peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daně, snížené o vrácené prostředky. Do hrubého výnosu se nepočítají vybrané pokuty a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení. (Zákon č. 240/2000, o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům)

Dle rozpočtového určení daní z roku 2007 plynulo do rozpočtu obcí 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty, 20,59 % z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmu, 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmu fyzických osob vybírané srážkou, 20,59 % z celostátního hrubého výnosu z daně z příjmu fyzických osob sníženého o hrubý celostátní výnos daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků a daně z příjmu fyzických osob vybrané srážkou. Dále do rozpočtu obce plyne 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmu právnických osob s výjimkou výnosů uvedených v zákoně o rozpočtovém určení daní.

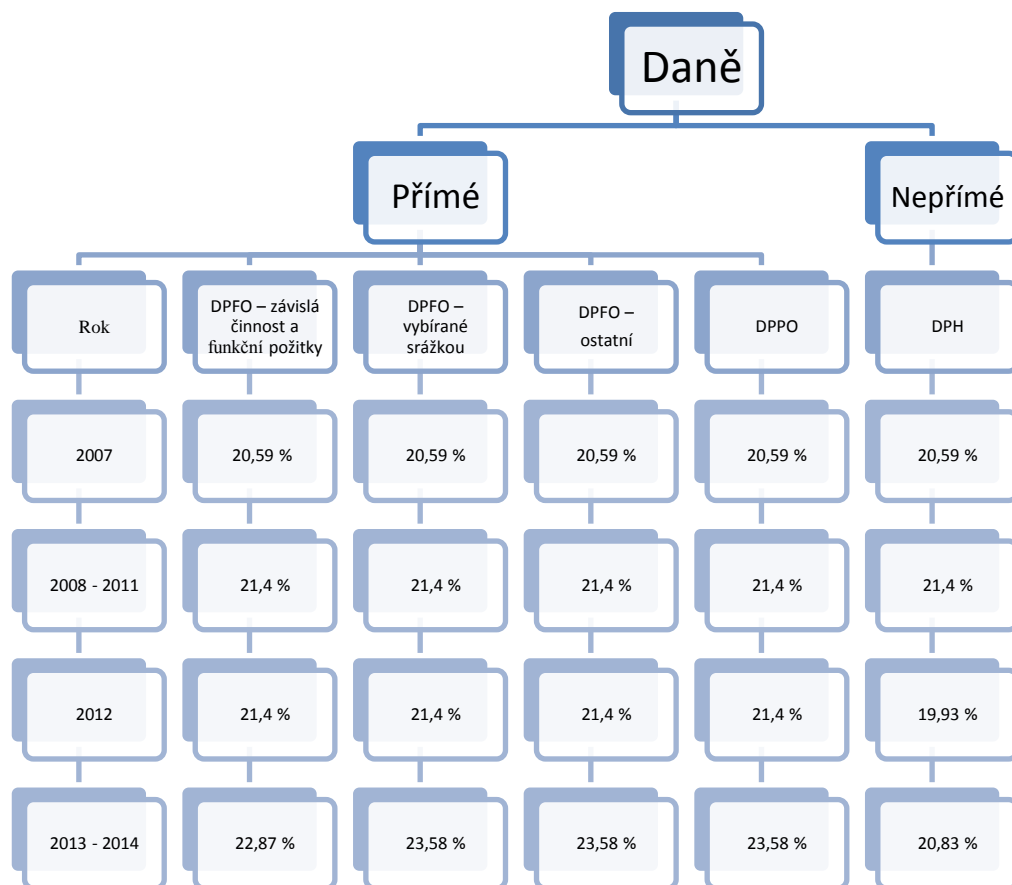

Z majtkových daní plyne do rozpočtu obce pouze daň z nemovitostí a to v plné vybrané výši. Silniční daň plyne do Státního fondu dopravní infrastruktury a ostatní majtkové daně plynou v plné výši do státního rozpočtu.

Od roku 2007 nastala řada změn. S reformou veřejné správy také došlo na změny v rozpočtovém určení daní. Od roku 2008 se procentní podíly změnily z 20,59 % na 21,4 %. Tento údaj zůstal až do roku 2012 neměnný. V roce 2012 nastala změna u rozpočtového určení DPH na 19,23 %. V roce 2013 došlo k poměrně větším změnám a to u hrubého výnosu z DPH se podíl zvýšil z 19,23 % na 20,83 %, výnos daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků z 21,4 % na 22,87 %, výnos daně z příjmu fyzických osob vybírané srážkou, ostatní daně z příjmu fyzických osob a výnos daně z příjmu právnických osob z 21,4 % na 23,58 %. V roce 2014 k žádným změnám v RUD již nedošlo.

Jelikož daňové příjmy jsou podstatnou složkou příjmů obecního rozpočtu, tyto změny v rozpočtovém určení daní jsou určitě dobrou zprávou pro obce. Daňové příjmy jsou totiž neúčelově vázaným příjmem rozpočtu, o jehož nakládání si rozhodují orgány obcí samy, na rozdíl např. od dotací.

Změny, týkající se daňových příjmů obecního rozpočtu probíhající od roku 2007 do roku 2013 je pro lepší názornost zobrazena na obrázku č. 4.

Obrázek 4 – Rozpočtové určení daní 2007 – 2014 (Vlastní zpracování na základě informací FÚ Uherské Hradiště, 2014)

Jakou část z těchto sdílených daní dostane Uherské Hradiště, se vypočítá pomocí koeficientů, jejichž výpočet je přesně stanoven v zákoně o rozpočtovém určení daní.

Při výpočtu koeficientů se počítá i s počtem obyvatel v daném městě či obci. Aby se zabránilo iniciativě měst, které jsou na hranici těchto limitů, pro zvyšování počtu obyvatel, a tím zařazení do vyšší kategorie a vyšší příjem sdílených daní, jsou v zákoně stanoveny také koeficienty postupných přechodů.

Od roku 2008 došlo po dlouhé době k zásadním změnám v RUD. Návrh byl projednáván již od roku 2011 a nabyl účinnosti 1. 1. 2013. V souvislosti s tím vypracovalo Ministerstvo finanční České republiky predikci, jak se změní daňové příjmy ze sdílených daní a jakou část sdílených daní obdrží jednotlivá města a obce v České republice.

V tabulce č. 8 je zobrazeno, jaký dopad bude mít nové RUD na daňové příjmy Uherského Hradiště. Vlivem nového RUD získá Uherské Hradiště téměř od 25 mil. Kč více na sdílených daních. Počet obyvatel k 1. 1. 2013 činil 25 343 obyvatel.

Tabulka 8 – Dopad změny RUD (Vlastní zpracování na základě dat MRČR, 2014)

(v Kč)	Sdílené daňové příjmy	Výnos na 1 obyvatele
RUD do r. 2012	197 519 000	7 800
RUD od r. 2013	222 683 000	8 700

V souvislosti s aktualizací zákona o rozpočtovém určení daní pro rok 2013 vypracovalo MFČR predikci, jak se tato změna dotkne rozpočtů územních samosprávných celků. V tabulce č. 9 je zobrazena predikce MFČR pro UH a plánovaný rozpočet města UH na rok 2013.

Tabulka 9 – Predikce sdílených daní 2013 (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2013)

(v tis. Kč)	Předpoklad MFČR	Rozpočet města UH
DPH	110 361,00	107 435,80
DPPO	52 595,00	48 049,30
DPFO ze závislé činnosti	52 595,00	54 795,60
DPFO vybíraná srážkou	5 705,00	10 164,40
DPFO ostatní	1 426,00	4 471,50
Celkem	222 683,00	224 916,60

V tabulce č. 9 můžeme vidět, že kromě daně z příjmu fyzických osob vybírané srážkou a ostatní daně z příjmu, které nejsou zahrnuty v položkách uvedených v tabulce výše, se rozpočet města Uherské Hradiště přibližuje predikci Ministerstva financí České republiky.

5.3 Majetkové daně v Uherském Hradišti

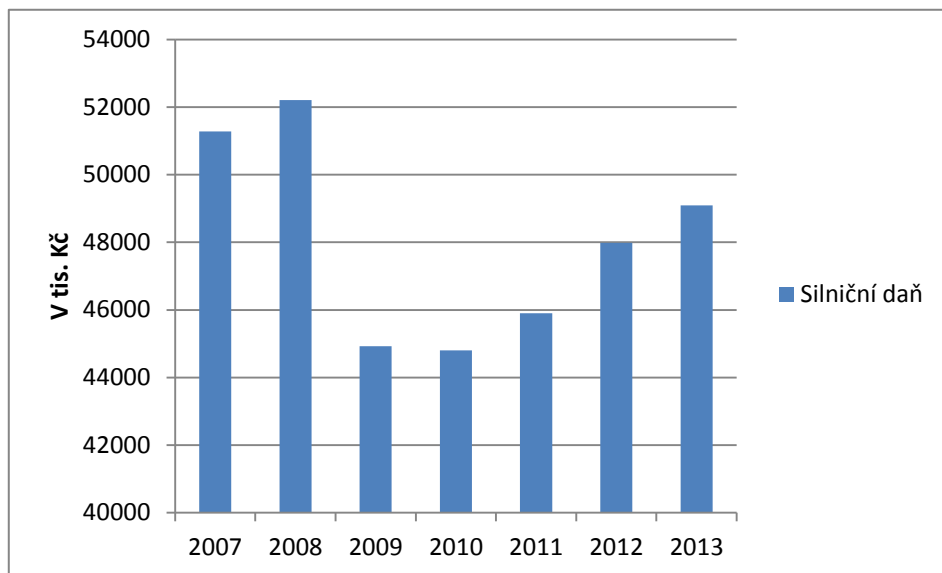
Finanční úřad v Uherském Hradišti je správce daní pro obce, které spadají do jeho územní působnosti. Jeho základní povinností je daně vybrat. Ing. Pavel Zámečník, ředitel FÚ v Uherském hradišti, uvedl, že rozpočet pro výběr daní nedělají.

Celé částky o výběru jednotlivých daní jsou uvedeny v příloze č. IV.

5.3.1 Silniční daň

Silniční daň je daní, která dle rozpočtového určení daní připadá celá do státního rozpočtu. Na obrázku č. 5 lze vidět, že finanční úřad v Uherském Hradišti ve vybraných letech vybíral na silniční daní v obcích jeho územní působnosti částky mezi 40 až 50 miliony Kč. Zatímco v roce 2007 a 2008 byla tato částka poměrně vysoká, v roce 2009 zaznamenal výběr

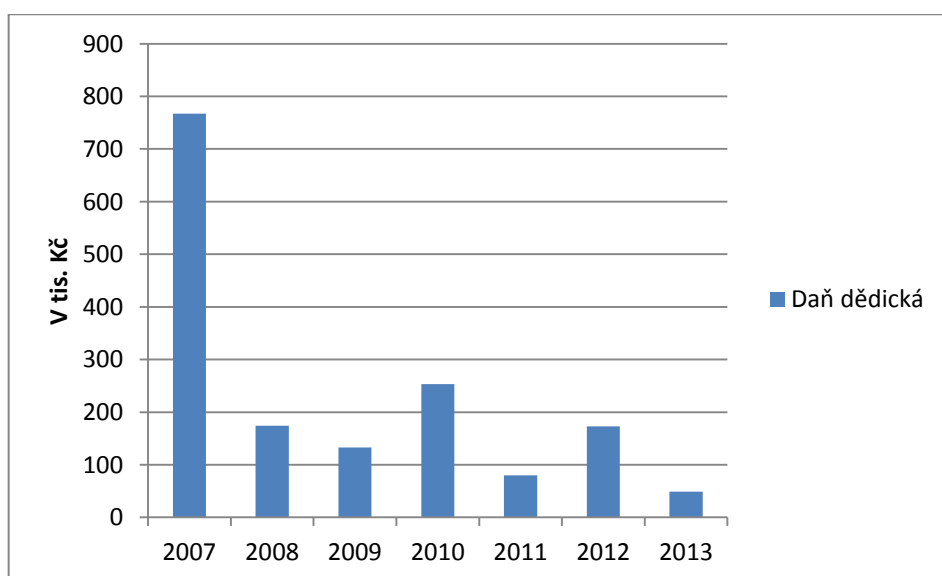
této daně hluboký propad. Pokud bychom se podívali na vývoj výběru této daně v celé ČR, je tento vývoj podobný. Důvodem může být finanční krize, která způsobila pokles podnikatelských subjektů a tím i pokles registrovaných vozidel k silniční dani.

Obrázek 5 – Silniční daň obcí v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)

5.3.2 Daň dědická

Dle rozpočtového určení daní plyne celý daňový výnos z této daně do státního rozpočtu. Na obrázku č. 6 lze vidět, že nejvyšší příjem z této daně byl v roce 2007. V následujících letech byl tento podíl v průměru čtvrtinový.

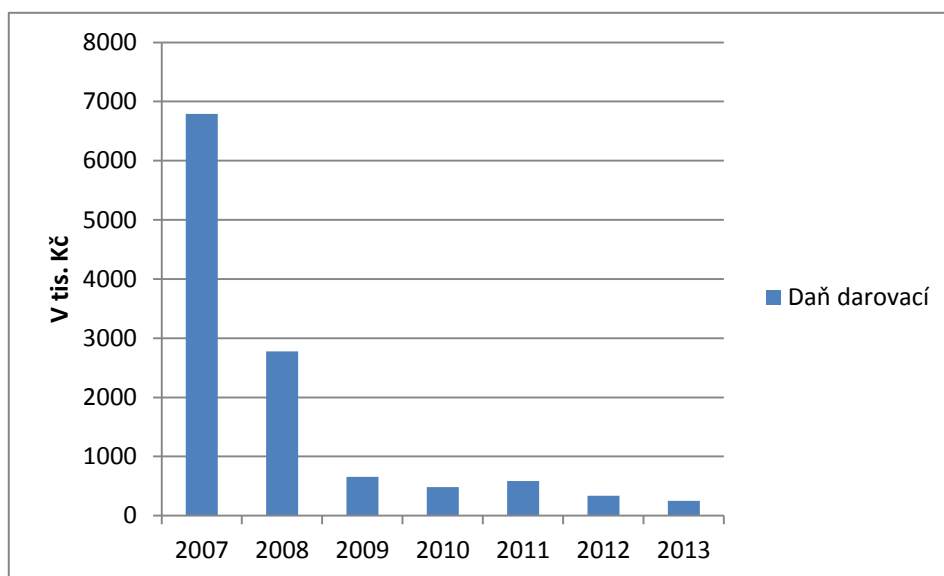

Obrázek 6 – Daň dědická za obce v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)

Rozpočet ČR nerozlišuje daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitosti. I přesto však vývoj daně dědické ani přibližně nekopíruje vývoj výběru daní za celou ČR. V roce 2007 nebyl výběr těchto daní, naopak v roce 2013 byl příjem z daně dědické za obce v působnosti Finančního úřadu Uherské Hradiště pouze 49 tis., což je nejnižší částka za analyzované období.

5.3.3 Daň darovací

Stejně jako u daně dědické, celý příjem z této daně plyne do státního rozpočtu. Na obrázku č. 14 vidíme, že jako u daně dědické byl příjem této daně v roce 2007 nejvyšší. Dosahoval necelých sedmi milionů, kdežto v ostatních letech se výnos z daně pohyboval v řádu statisíců, nejvíce pak v roce 2009, kdy částka dosahovala přes šest set tisíc. S odkazem na teoretickou část změny sazeb majetkových daní v těchto letech lze konstatovat, že pokles ika-sa daně darovací a stejně tak dědické a z převodu nemovitosti byl způsoben osvobozením I. skupiny příbuzných od placení těchto daní. Ve státním rozpočtu se tato skutečnost nijak rapidně neprojevila, ovšem s ohledem na analyzovanou oblast lze říct, že tato změna velmi ovlivnila příjmy z daně dědické a darovací vybrané Finančním úřadem v Uh. Hradišti.

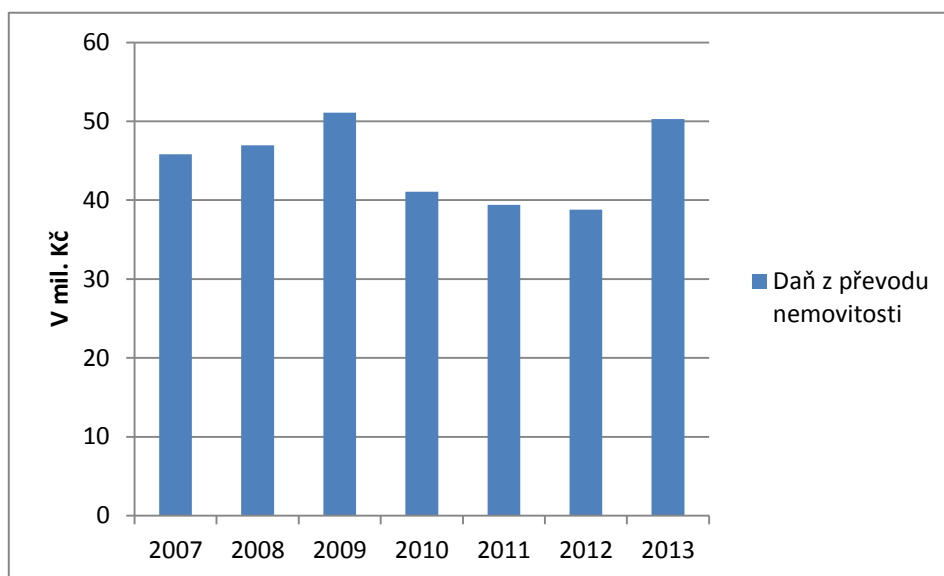

Obrázek 7 – Daň darovací za obce v územní působnosti FÚ UH
(Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)

5.3.4 Daň z převodu nemovitosti

Obdobně jako předchozí dvě daně, i daň z převodu nemovitosti plyne v plné výši do státního rozpočtu. Odlišná je pouze svou pravidelností a žádnými rapidními výkyvy ve výno-

sech. Propad této daně nastal až v roce 2010. Od tohoto roku výnos z daně z převodu nemovitosti stále pozvolně klesal. K opětovnému nárůstu došlo až v roce 2013.

Obrázek 8 – Daň z převodu nemovitosti za obce v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)

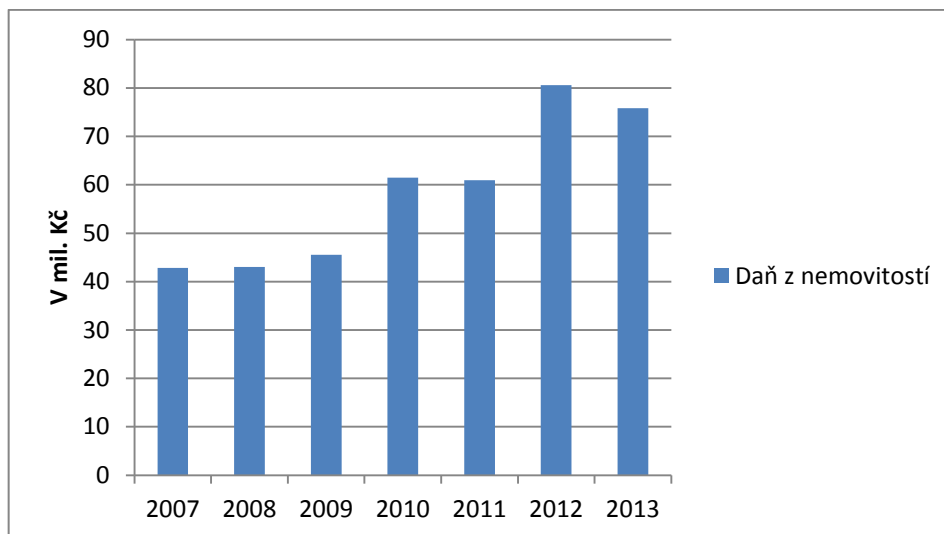
5.3.5 Daň z nemovitostí

Výběr daně z nemovitostí má, stejně jako silniční daň, podobný vývoj jako výběr této daně v celé ČR. Jak již bylo řečeno, tato daň jako jediná zůstává v rozpočtu obci v celé výši. Ani část není odváděna do státního rozpočtu.

5.3.5.1 Obce v územní působnosti FÚ Uherské Hradiště

Na obrázku níže je uveden výběr daně za všechny obce u územní působnosti Uherské Hradiště. Data jsou uvedeny v milionech Kč. Vývoj výběru daně z nemovitostí má oproti jiným majetkovým daním stoupající tendenci.

Ačkoliv se daňové sazby v roce 2010 zvýšily dvojnásobně, příjmy z této daně za obce v územní působnosti FÚ Uh. Hradiště se zvýšil jenom o polovinu. V roce 2012 došlo k dalšímu nárůstu. Ke změně místního koeficientu v obcích, které platí daň na FÚ v Uh. Hradišti, došlo jenom ve třech obcích, z toho jedna koeficient snížila. Změny se pohybovaly v desetinných číslech. Největší význam v tomto případě bude mít zvýšení koeficientu ve Městě Uh. Hradiště a městské části Uh. Hradiště – Mařatice. Jak lze vidět na obrázku č. 10, místo 12 mil. Kč se v roce 2012 za celé město vybralo téměř 24 mil. Kč.

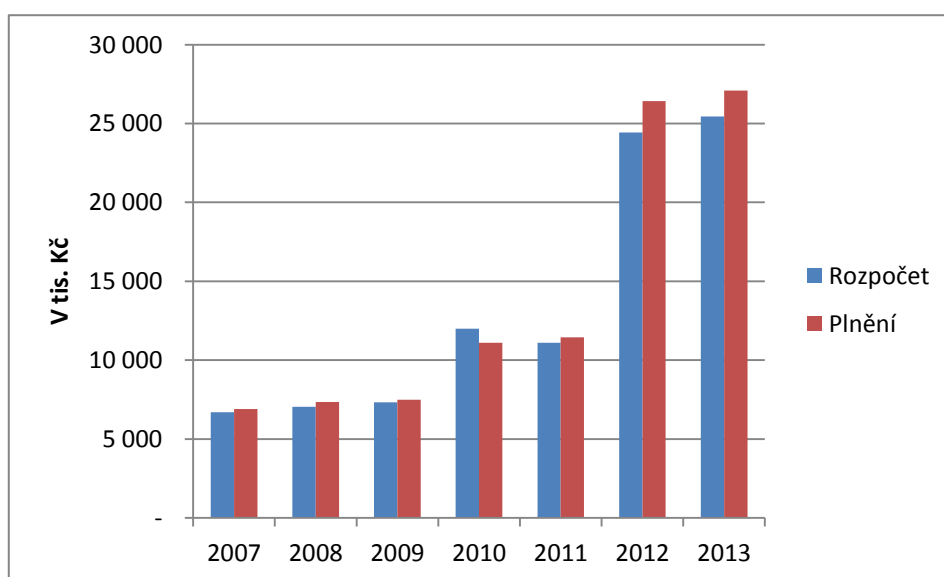

Obrázek 9 – Daň z nemovitostí za obce v územní působnosti Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)

5.3.5.2 Město Uherské Hradiště

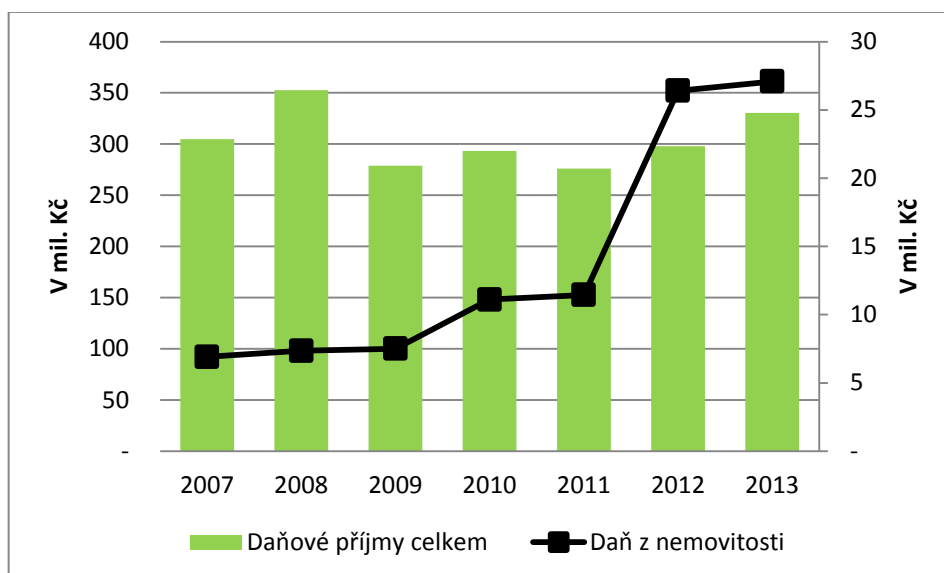
Z částek na obrázku č. 9 plyne do rozpočtu města Uherské Hradiště pouze část a to ta část, která se vztahuje k nemovitostem na katastrálním území Uherského Hradiště.

Na obrázku č. 10 je zobrazeno, jak byl plněn rozpočet majetkové daně v rozpočtu města UH. Vyjma roku 2010 ve všech letech plnění překročilo rozpočet. V tomto roce také došlo k již zmiňovanému zdvojnásobení sazeb této daně. V roce 2012 lze pozorovat rapidní nárůst ve výběru této daně. Oproti roku 2007 se příjem z této daně v roce 2012 zpětinásobil.

Obrázek 10 – Rozpočet a plnění daně z nemovitostí za město Uherské Hradiště (vlastní zpracování na základě dat města Uh. Hradiště, 2014)

Na obrázku č. 11 lze vidět, že příjem daně z nemovitostí neměl téměř žádný vliv na celkové daňové příjmy města. Např. v roce 2010 příjem daně z nemovitosti vzrostl od předchozích let o polovinu, zatímco na celkových daňových příjmech se to nijak neprojeví. Důležité je také poukázat na to, že ačkoliv se příjmy daně z nemovitosti tak měnily, rozpočet města tento nárůst předpokládal při stanovení ročního rozpočtu. Zajímavostí je i rok 2012, kdy se příjem daně z nemovitosti zdvojnásobil, kdežto daňové příjmy oproti předchozímu roku vzrostly jen o malou část. Rozpočtové určení daní v tomto případě nehrálo žádnou roli, protože daň z nemovitosti plyne do rozpočtu obce, jak již bylo výše zmíněno, v celé výši. V tabulce č. 10 lze vidět, že v letech 2012 a 2013 byl podíl daně z nemovitostí na celkových příjmech přibližně o 5 – 6 % vyšší než v předchozích letech.

Obrázek 11 – Daň z nemovitosti jako podíl na celkových daňových příjmech města Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat města Uh. Hradiště, 2014)

Dalším ukazatelem, který potvrzuje velmi nízký nebo žádný vliv na celkové daňové příjmy města je podíl příjmu daně z nemovitosti na celkových daňových příjmech. Ten je zobrazen v tabulce č. 10.

Jak již bylo řečeno, v roce 2010 došlo k nárůstu příčinou zvýšení daňových sazeb daně z nemovitostí. V roce 2012 byl příjem daně vysoce ovlivněn změnou místního koeficientu, který se v některých městských částech zvýšil z 2,5 na 3,5 a to konkrétně městské části Uherské Hradiště a Mařatice. Důvodem, proč má daň z nemovitosti na celkových daňových příjmech tak vysoký podíl je, že od roku 2012 město do svého rozpočtu nedostává tak velké množství dotací. V letech 2007 – 2011 byl podíl dotací na celkových příjmech města

kolem 50 % a daň z nemovitostí přibližně 30 %. V roce 2012 však došlo k významné změně, která tyto čísla ovlivnila. V tomto roce již příjem daně z nemovitostí tvořili kolem 50 % a dotace jenom 22 % celkových příjmů města Uh. Hradiště. Na základě rozhovoru s Ing. Romanem Kapustou z ekonomického odboru města Uh. Hradiště bylo zjištěno, že rapidní pokles dotací v roce 2012 byl způsoben přenesením kompetence rozdělení sociálních dávek příspěvku na péči a dávku pro hmotnou nouzi na Úřad práce. Do roku 2011 tyto dotace přijímalo město do svého rozpočtu a dále rozdělovalo. To vysoce ovlivnilo i podíl daně z nemovitostí na celkových daňových příjmech a způsobilo dvojnásobný nárůst tohoto podílu oproti předchozímu roku.

Tabulka 10 – Podíl daně z nemovitosti na daňových příjmech města Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat MÚ Uherské Hradiště, 2014)

	Daňové příjmy (v tis. Kč)	DNE (v tis. Kč)	Podíl DNE na daňových příjmech (v %)
2007	304 710	6 905	2,27
2008	352 630	7 349	2,08
2009	278 836	7 501	2,69
2010	293 298	11 101	3,78
2011	276 144	11 442	4,14
2012	297 943	26 411	8,86
2013	330 451	27 086	8,60

Lze zde vidět, že v roce 2013 podíl daně z nemovitosti na celkových daňových příjmech dosahoval téměř 9 %. V porovnání s ČR je vývoj tohoto podílu hodně nepravidelný. Zatímco podíl ČR se pohybuje kolem 1 %, v Uherském Hradišti je rozpětí podílu mezi 2 - 9 %.

6 SHRNU TÍ A VHODNÁ DOPORUČENÍ

Na základě výše vypracované analýzy rozpočtu České republiky a města Uherské Hradiště lze vyvodit tyto závěry.

Daňové příjmy jako celek jsou pro Českou republiku hlavním zdrojem příjmu, viz tabulka č. 5. Podíly se pohybují kolem 85 % až 90 %. Pro rozpočet Uherského Hradiště jsou hlavním zdrojem příjmu poskytnuté dotace a daňové příjmy, viz tabulka č. 7, ovšem u daňových příjmů je významnou skutečností to, že tyto prostředky nejsou pro město účelově vázány. O tom, jak s těmito příjmy rozpočtu naloží, si orgány města rozhodnou samy.

Finanční úřad v Uherském Hradišti si nerozpočtuje předpokládaný výběr daní za rozpočtové období, kterým je rok. Z mého pohledu by to pro ně bylo zbytečně časově i finančně náročné. Jelikož jejich hlavní funkce je výběr daní, nevidím pro zahájení této činnosti nejmenší důvod. Rozpočty inkasa daní v tomto případě dělají instituce, které jsou příjemci daní, v našem případě město Uherské Hradiště a Česká republika.

Analýza majetkových daní v Uherském Hradišti byla provedena ve dvou rovinách. A to daň z nemovitostí, která plyne do rozpočtu města Uherské Hradiště a ostatní majetkové daně vybrány za obce v územní působnosti Uherského Hradiště. Výčet těchto obcí je uveden v příloze č. VI.

Pro stanovení rozpočtu má město Uherské Hradiště metody vhodné pro územní samosprávný celek. O tom také vypovídají hodnoty plnění stanoveného rozpočtu. Jedná se o metodu nulové základny a částečně metoda přírůstkového způsobu. Můžeme předpokládat, že také v důsledku změny rozpočtového určení daní došlo k nárůstu daňových příjmů města téměř o 40 mil. Predikce Ministerstva financí v příjmu sdílených daní se od rozpočtu města Uherské Hradiště lišila pouze o dva miliony, což je při částce přibližně 220 mil. zanedbatelný rozdíl. Rozpočet města UH sdílených daní dle této predikce byl naplněn na 105 %.

Co se týče ukazatele podílu příjmu daně z nemovitostí na celkových daňových příjmech, vývoj tohoto ukazatele města Uherské Hradiště měl naprosto odlišný vývoj od rozpočtu České republiky. Zatímco tento podíl má v rozpočtu České republiky ve všech letech přibližně ve stejnou hodnotu, v rozpočtu Uherského Hradiště je hodnota podílu velmi proměnlivá a nestálá. Největší rozdíl nastal v roce 2012, kdy podíl v rozpočtu Uherského Hradiště dosahoval téměř 9 %, zatímco celostátní podíl byl kolem 1 %. Vysoký podíl daně

z nemovitostí na celkových daňových příjmech byl způsoben snížením příjmů z dotací na sociální dávky, které jsou nyní přiděleny přímo Úřadu práce.

Jak již bylo výše zmíněno, v roce 2012 došlo ke zdvojnásobení inkasa daně z nemovitostí. Příčinou byla změna ve stanovení místního koeficientu. To také potvrdil Ing. Roman Kapusta z ekonomického odboru. Proto také tento nárůst ve stanovení rozpočtu zohlednili. Zatímco do roku 2011 byl místní koeficient 2, s platností od 1. 1. 2012 byla vydána vyhláška o zvýšení místního koeficientu na 3,5 ve dvou městských částech.

Na obrázku č. 3, daň dědická, darovací a daň z převodu nemovitosti za celou ČR můžeme vidět výkyv v inkasu daně v roce 2009. Předpokládanou příčinou poklesu inkasa v roce 2009 je osvobození II. skupiny příbuzných od placení této daně, pokles ceny nemovitostí a řada dalších faktorů. Z povahy této daně je také důležité zmínit cenu nemovitostí.

Dle Českého statistického úřadu dosáhly ceny starších bytů a rodinných domů svého vrcholu v roce 2008. Ceny začaly klesat od 3. čtvrtletí roku 2008. Do 3. čtvrtletí roku 2012 klesly ceny o 9,1 %. Dle Jiřího Mrázka, ředitele odboru statistiky, klesly ceny starších bytů v Praze v tomto období až o 14,1 %. V ostatních krajích se cena bytů pohybovala různě, zejména v závislosti na trhu práce. (Český statistický úřad, ©2013)

I přesto, že ceny nemovitostí stále klesají, je inkaso daně z převodu nemovitosti velmi nepravidelné. Je velmi těžké zjistit příčinu nepravidelnosti inkasa daně dědické, darovací a z převodu nemovitosti především z toho důvodu, že MFČR poskytuje informace souhrnně za všechny tyto daně dohromady.

Nelze také přehlédnout vysoké hodnoty inkasa daně dědické a darovací za obce v územní působnosti FÚ UH v roce 2007 viz obrázek č. 6 a č. 7. Od roku 2007 nastala řada změn, které inkaso těchto daní ovlivnily. Ovšem dle mého názoru k nejvýznamnější změně došlo k datu 1. 1. 2008. Od počátku roku 2008 byly zcela osvobozeny od daně dědické a darovací i osoby spadající do II. skupiny. Do této doby to byly pouze osoby spadající do I. skupiny. Tato změna byla ve výběru těchto daní v obcích územní působnosti Finančního úřadu Uherské Hradiště velmi významnou skutečností. Je ovšem zajímavé, že změna v rozhodném roce nezasáhla nijak výrazně i státní rozpočet.

Cílem každého ekonomického subjektu je maximalizovat zisk. V případě města Uherské Hradiště je hlavním cílem maximalizovat příjmy městského rozpočtu pro vlastní financování. Jediným nástrojem, se kterým může město pracovat, aby zvýšilo příjem z inkasa majetkových daní, je místní koeficient. Ke zvýšení došlo v minulém roce a příjem se dvojná-

sobil. Dalším zvyšováním tohoto koeficientu by mohlo dojít k nespokojenosti občanů města a případně i jejich odchod, což si určitě nikdo, ať už z představitelů nebo obyvatel UH, nepřeje. Zvýšení příjmů by se dalo zajistit úpravou rozpočtového určení daní. Jak již bylo několikrát zmíněno, do rozpočtu územně samosprávných celků plyne z majetkových daní pouze daň z nemovitosti a ostatní daně pouze v poměrné části dle RUD a počtu obyvatel v daném městě, či obci.

Pokud by tedy došlo ke změně RUD a jeho předmětem by se staly i ostatní majetkové daně, nepochybně by to zvýšilo příjem rozpočtu města a tím i prostředků na financování rozvoje či jiných aktivit města.

Na základě teoretické části lze říci, že osvobození majetkových daní jsou velmi rozsáhlá, nejvíce pak od roku 2008 daň dědická a darovací. Pokud by MFČR dospělo k závěru, že dojde ke změnám v osvobození a tato omezila jenom na minimum, jistě by se příjem majetkových daní zvýšil.

Vhodnými změnami v RUD a zákonech upravující majetkové daně by se dalo docílit toho, že rozpočtu města UH by bylo přiděleno více prostředků i z ostatních majetkových daní, nejenom daně z nemovitostí a prostředky připadající do státního rozpočtu by zůstaly nezměněny. K tomu by však bylo potřeba velkého úsilí a snahy o harmonizaci sazeb daní, osvobození a rozpočtového určení daní.

ZÁVĚR

Práce byla zaměřena na vliv majetkových daní na rozpočet. Primárně pak na rozpočet města Uherské Hradiště. Jelikož do rozpočtu nejenom tohoto města, ale všech územně samosprávných celků plyne jediná majetková daň – a to daň z nemovitostí, analýza je rozšířena i ostatní majetkové daně, které jsou vybrány za obce v územní působnosti Finančního úřadu Uherské Hradiště.

V kapitole 5, která byla věnována státnímu rozpočtu, se potvrdilo, že daně jsou skutečně velmi důležitým příjmem státního rozpočtu. V tabulce č. 5 je názorně zobrazeno, že tyto příjmy dosahují až 90 % z celkových příjmů.

Majetkové daně v Uherském Hradišti, konkrétně daň z nemovitosti, v roce 2012 výrazně posílily na významnosti svým podílem na celkových příjmech rozpočtu města. Jelikož došlo ke změně v přerozdělení dotací, které dosud spravoval Městský úřad, daň z nemovitosti tvoří nyní kolem 50 % celkových příjmů města.

Rozbor rozpočtů byl proveden za roky 2007 – 2013. Za tuto poměrně krátkou dobu došlo k velké řadě změn, ať už to byly změny v rozpočtovém určení daní, nebo v samotných zákonech o majetkových daních. Některé změny byly více zřetelné ve změnách státního rozpočtu, naopak některé zase více ovlivňovaly rozpočet města Uherské Hradiště a jiné výběr daní za obce v územní působnosti Finančního úřadu Uherské Hradiště.

Obsahem závěrečné kapitoly praktické části jsou shrnutí a vhodná doporučení. Jelikož územně samosprávné celky do svého rozpočtu přijímají pouze daň z nemovitostí a jediný nástroj, za pomoci kterého můžou příjem této daně regulovat je místní koeficient, je zde apelována pozornost na zákonnou úpravu danou Ministerstvem financí České republiky.

Věřím, že nejenom v České republice, trvalo vybudovat daňovou soustavu vyhovující jak ekonomice, tak únosnou pro občany mnoho času a velké úsilí. Každý menší zásah do tohoto systému se nějakým způsobem vždy někde projeví. Zvyšováním daní budou spokojeny pokladny, do kterých daně připadnou. Snižováním by se ulevilo peněženkám plátců daní. Dle mého názoru se v oblasti majetkových daní v rámci možností podařilo najít vhodnou cestu mezi těmito protichůdnými zájmy občanů a vlády.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BONĚK, Václav. *Lexikon - daňové pojmy*. Vyd. 1. Ostrava: Sagit, 2001, 626 s. ISBN 8072082655.
- [2] Daňové zákony 2013. Ostrava: Sagit, 2013. ISBN 978-80-265-0058-2.
- [3] DVOŘÁKOVÁ, Lilia. *Daně II*. Dopln. a přeprac. vyd. Praha: Bilance, c2001, 455 s. ISBN 8086371107.
- [4] Finanční úřady [online]. 2008 [cit. 2013-04-04]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/zlinsky-kraj/verejna-sprava/s-prenesenou-pusobnosti/financni-urady/>
- [5] KOLEKTIV AUTORŮ. *Účetní souvztažnosti*. Praha: ASPI, 2012, sv. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-7357-725-4.
- [6] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 4., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2006, 279 s. ISBN 80-7357-205-2.
- [7] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2011: úplná znění platná k 1. 1. 2011 včetně novely zákona o DPH k 1. 4. 2011 a novely daňového řádu*. 19. vyd. Praha: Grada, 2011, 263 s. ISBN 978-802-4738-000.
- [8] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012: úplná znění platná k 1.1.2012*. 21. vyd. Praha: Grada, 2012, 264 s. ISBN 978-80-247-3800-0.
- [9] NEDOROST, Libor. *Veřejná ekonomika I.: veřejný sektor a veřejná správa*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 126 s. ISBN 978-80-7318-947-1.
- [10] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.
- [11] Pokladní plnění státního rozpočtu ČR za leden až prosinec 2010. Ministerstvo financí České republiky [online]. 2011 [cit. 2014-03-08]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2011/2011-01-03-tiskova-zprava-5280-5280>
- [12] Předběžné výsledky pokladního plnění státního rozpočtu ČR za rok 2007. Ministerstvo financí České republiky [online]. 2008 [cit. 2014-03-08]. Do-

- stupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2008/2008-01-03-tiskova-zprava-5633-5633>
- [13] RADVAN, Michal. *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007, xi, 385 s. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 978-80-7179-563-6.
- [14] SVÁTKOVÁ, Slavomíra a Alena VANČUROVÁ. *Daňový systém ČR: cvičebnice*. V Praze: VOX, 2010, 50 s. ISBN 978-80-86324-88-3.
- [15] ŠEVIĆ, Željko. *Local public finance in Central and Eastern Europe*. Northampton, MA: Edward Elgar, 2008, 490 s. ISBN 18-437-6658-2.
- [16] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace v EU se základními judikáty SD EU včetně zpracování Lisabonské smlouvy a novelizací směrnice 2006/112/ES*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2010, 351 s. ISBN 978-80-7201-799-7.
- [17] TAKÁČOVÁ, Hana. *Účetnictví neziskových organizací*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 122 s. ISBN 978-80-245-1246-4.
- [18] VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ. *Daňový systém ČR*. 10. aktualiz. vyd. V Praze: 1. VOX a. s., 2010, sv. Ekonomie (1. VOX). ISBN 978-80-86324-86-9.
- [19] Upřesněné výsledky pokladního plnění státního rozpočtu ČR za rok 2009. Ministerstvo financí České republiky [online]. 2010 [cit. 2013-03-08]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/tiskove_zpravy_52302.html?year=2010
- [20] Výsledky pokladního plnění státního rozpočtu ČR za rok 2008. Ministerstvo financí České republiky [online]. 2009 [cit. 2014-03-08]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2009/2009-01-02-tiskova-zprava-5503-5503>
- [21] Výsledky pokladního plnění státního rozpočtu ČR za rok 2011. Ministerstvo financí České republiky [online]. 2012 [cit. 2014-03-08]. Dostupné z:

- <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2012/2012-01-30-tiskova-zprava-5147-5147>
- [22] Zákon České národní rady o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1992, č. 357. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_3051.html?year=0. 1992
- [23] Zákon České národní rady o dani silniční. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1993, č. 16. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_3147.html?year=0
- [24] Zákon České národní rady o daních z příjmu. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1992, č. 586. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_795.html?year=0
- [25] Zákon daňový řád. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2009, č. 280. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_11291.html?year=0
- [26] Zákon o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2000, č. 243. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/cds/Zakon243_2000Sb08.pdf
- [27] Zákon České národní rady o dani z nemovitostí. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1992, č. 338. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_3116.html?year=0
- [28] Zákony 2007/I. Český Těšín: Poradce, 2007, 576 s. ISBN 80-7365-231-5.
- [29] Zákony 2008/I. Český Těšín: Poradce, 2008, 752 s. ISBN 978-807-3652-975.
- [30] Zákony 2010/I. Český Těšín: Poradce, 2010, 736 s. ISBN 80-7365-231-5.

- [31] Zpráva o činnosti daňové a celní správy České republiky za rok 2010. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2011, 7. 10. 2013 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danova-statistika>
- [32] Zpráva o činnosti daňové a celní správy České republiky za rok 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2011, 7. 10. 2013 [cit. 2014-02-17]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/dane/danova-statistika>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DNE	Daň z nemovitosti.
Č.	Číslo.
DPH	Daň z přidané hodnoty.
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob.
DPPO	Daň z příjmu právnických osob.
MFČR	Ministerstvo financí České republiky.
MÚ	Městský úřad.
Např.	Například.
Příp.	Případně.
R.	Rok.
RUD	Rozpočtové určení daní.
Tj.	To je.
Tzn.	To znamená.
UH	Uherské Hradiště.
ÚSC	Územní samosprávný celek.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Rozpočet a plnění silniční daně ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014).....	33
Obrázek 2 – Rozpočet a plnění daně z nemovitostí ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014)	34
Obrázek 3 – Rozpočet a plnění daně dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014).....	35
Obrázek 4 – Rozpočtové určení daní 2007 – 2014 (Vlastní zpracování na základě informací FÚ Uherské Hradiště, 2014)	41
Obrázek 5 – Silniční daň obcí v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014).....	43
Obrázek 6 – Daň dědická za obce v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014).....	43
Obrázek 7 – Daň darovací za obce v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014).....	44
Obrázek 8 – Daň z převodu nemovitosti za obce v územní působnosti FÚ UH (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)	45
Obrázek 9 – Daň z nemovitostí za obce v územní působnosti Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat FÚ Uherské Hradiště, 2014)	46
Obrázek 10 – Rozpočet a plnění daně z nemovitostí za město Uherské Hradiště (vlastní zpracování na základě dat města Uh. Hradiště, 2014)	46
Obrázek 11 – Daň z nemovitosti jako podíl na celkových daňových příjmech města Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat města Uh. Hradiště, 2014).....	47

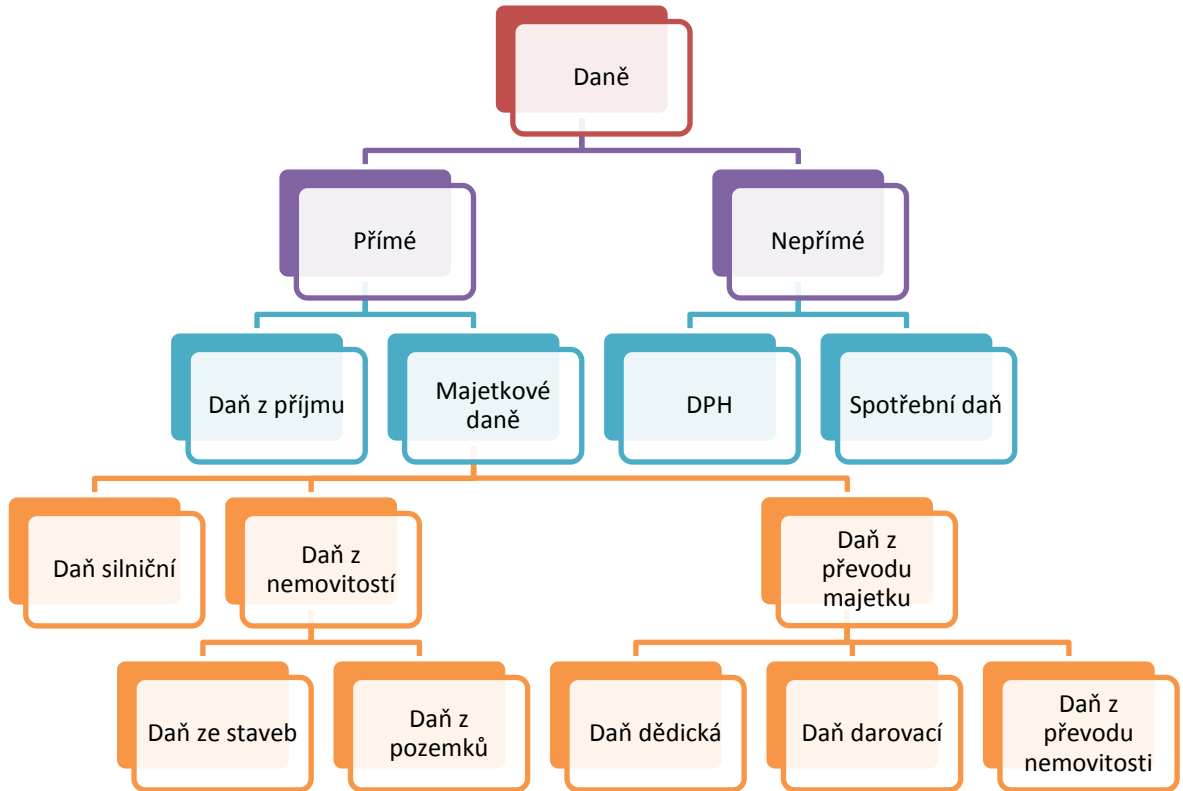
SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Výše osvobození od dědické a darovací daně (Vlastní zpracování podle zákona o dani dědické a darovací, 2014)	22
Tabulka 2 – Účtování daně z nemovitostí (Vlastní zpracování podle Kolektivu autorů, 2012)	24
Tabulka 3 – Účtování silniční daně (Vlastní zpracování podle Kolektivu autorů, 2012).....	25
Tabulka 4 – Účtování daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí (Vlastní zpracování podle Kolektivu autorů, 2012)	26
Tabulka 5 – Podíl daní na celkových příjmech státního rozpočtu	32
Tabulka 6 – Majetkové daně jako příjem státního rozpočtu ČR (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2014).....	35
Tabulka 7 – Příjmy rozpočtu města Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat města Uherské Hradiště, 2014).....	39
Tabulka 8 – Dopad změny RUD (Vlastní zpracování na základě dat MRČR, 2014)	42
Tabulka 9 – Predikce sdílených daní 2013 (Vlastní zpracování na základě dat MFČR, 2013).....	42
Tabulka 10 – Podíl daně z nemovitosti na daňových příjmech města Uherské Hradiště (Vlastní zpracování na základě dat MÚ Uherské Hradiště, 2014).....	48

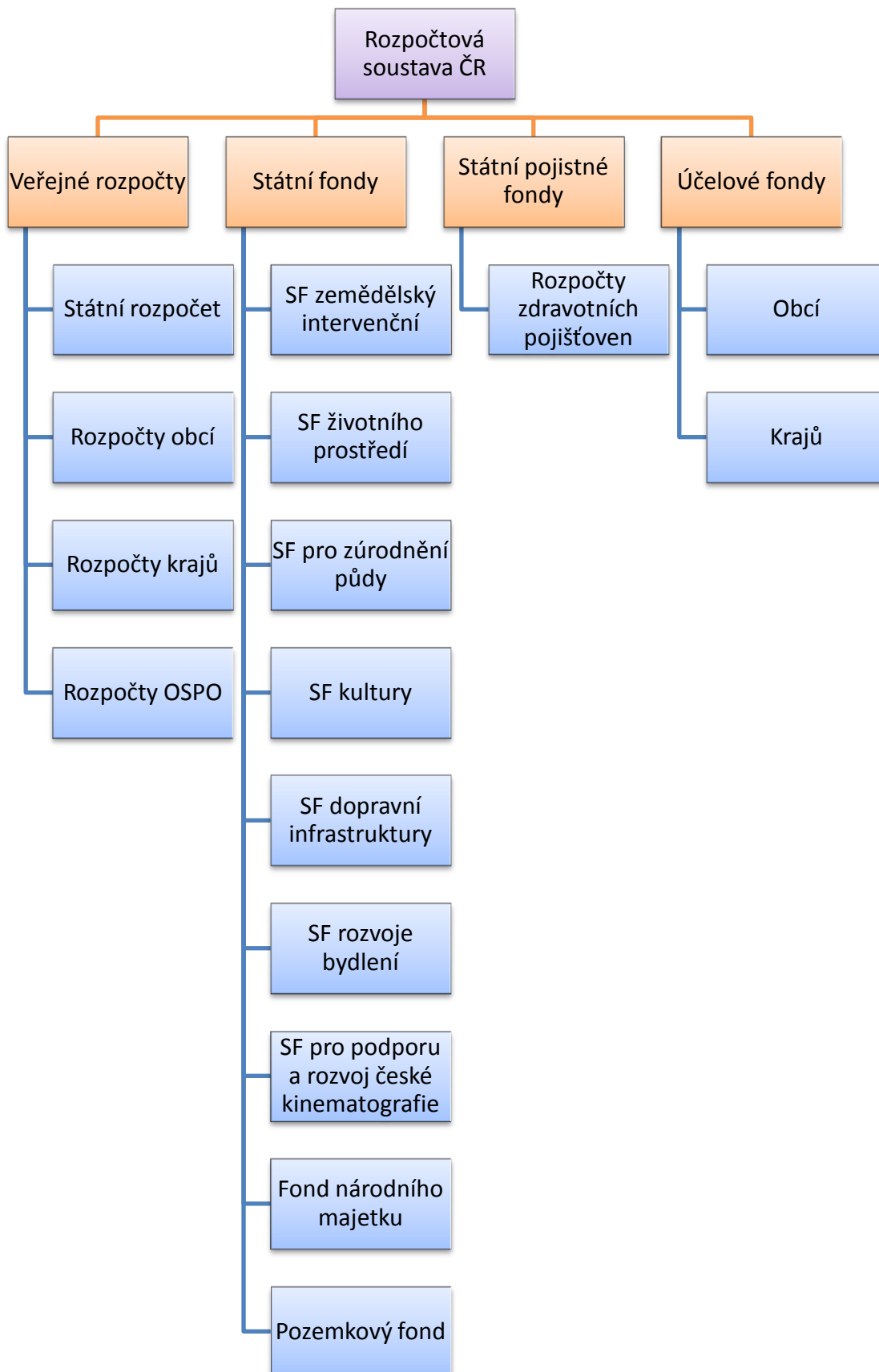
SEZNAM PŘÍLOH

- P I Schéma daňového systému
- P II Rozpočtová soustava ČR
- P III Majetkové daně ČR
- P IV Inkasa majetkových daní za obce v územní působnosti FÚ Uherské Hradiště
- P V Vývoj daně z nemovitosti za město Uherské Hradiště v letech 2007 - 2013
- P VI Obce v územní působnosti FÚ Uherské Hradiště

PŘÍLOHA P I: SCHÉMA DAŇOVÉHO SYSTÉMU

PŘÍLOHA P II: ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA ČR

PŘÍLOHA P III: MAJETKOVÉ DANĚ ČR

(v mld. Kč)		Silniční daň	Daň z nemovitosti	Trojdaň*	Celkem
2007	rozpočet	5,70	5,40	9,00	20,10
	plnění	5,92	5,12	10,58	21,62
	plnění v %	103,9 %	94,8 %	117,6 %	107,6 %
2008	rozpočet	6,10	5,50	8,80	20,40
	plnění	5,98	5,20	10,41	21,59
	plnění v %	98,0 %	94,5 %	118,3 %	105,8 %
2009	rozpočet	6,50	6,40	11,80	24,70
	plnění	4,78	6,36	8,06	19,20
	plnění v %	73,5 %	99,4 %	68,3 %	77,7 %
2010	rozpočet	5,50	9,60	9,10	24,20
	plnění	5,10	8,75	7,68	21,53
	plnění v %	92,7 %	91,1 %	84,4 %	89,0 %
2011	rozpočet	5,60	9,80	13,00	28,40
	plnění	5,19	8,57	11,72	25,48
	plnění v %	92,7 %	87,4 %	90,2 %	89,7 %
2012	rozpočet	5,29	8,66	12,00	26,15
	plnění	5,20	9,50	11,10	25,80
	plnění v %	98,3 %	109,70 %	92,50 %	98,66 %

**PŘÍLOHA P IV: INKASA MAJETKOVÝCH DANÍ ZA OBCE
V ÚZEMNÍ PŮSOBNOSTI FÚ UHERSKÉ HRADIŠTĚ**

	Silniční daň	Dědická daň	Darovací daň	Daň z převodu nemovitosti	Daň z nemovitostí
2007	51 276 280 Kč	767 229 Kč	6 789 369 Kč	45 806 635 Kč	42 835 066 Kč
2008	52 214 549 Kč	174 136 Kč	2 776 198 Kč	46 965 371 Kč	43 019 003 Kč
2009	44 934 225 Kč	133 265 Kč	656 118 Kč	51 105 083 Kč	45 534 033 Kč
2010	44 797 447 Kč	253 060 Kč	482 841 Kč	41 063 898 Kč	61 449 361 Kč
2011	45 896 382 Kč	80 575 Kč	585 145 Kč	39 404 982 Kč	60 920 782 Kč
2012	47 987 720 Kč	173 978 Kč	337 373 Kč	38 808 776 Kč	80 613 221 Kč
2013	49 089 000 Kč	49 000 Kč	248 000 Kč	50 284 000 Kč	75 830 000 Kč

**PŘÍLOHA P V: VÝVOJ DANĚ Z NEMOVITOSTI MĚSTA UHERSKÉ
HRADIŠTĚ V LETECH 2007 - 2013**

(v tis. Kč)	Daň z nemovitosti	
2007	rozpočet	6 700,00
	plnění	6 904,50
	plnění v %	97,0 %
	daňové příjmy	304 709,70
	podíl DNE na daňových příjmech	2,3 %
2008	rozpočet	7 035,00
	plnění	7 348,50
	plnění v %	95,7 %
	daňové příjmy	352 630,00
	podíl DNE na daňových příjmech	2,1 %
2009	rozpočet	7 335,00
	plnění	7 500,80
	plnění v %	97,8 %
	daňové příjmy	278 836,10
	podíl DNE na daňových příjmech	2,7 %
2010	rozpočet	12 000,00
	plnění	11 100,90
	plnění v %	92,5 %
	daňové příjmy	293 297,80
	podíl DNE na daňových příjmech	3,8 %
2011	rozpočet	11 100,00
	plnění	11 441,90
	plnění v %	103,1 %
	daňové příjmy	276 144,30
	podíl DNE na daňových příjmech	4,1 %
2012	rozpočet	24 441,00
	plnění	26 411,10
	plnění v %	108,1 %
	daňové příjmy	297 943,30
	podíl DNE na daňových příjmech	8,9 %
2013	rozpočet	25 441,00
	plnění	27 086,10
	plnění v %	106,5 %
	daňové příjmy	314 944,20
	podíl DNE na daňových příjmech	8,6 %

PŘÍLOHA P VI: OBCE V ÚZEMNÍ PŮSOBNOSTI FÚ UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Finanční úřad Uherské Hradiště Babice, Bílovice, Boršice, Boršice u Blatnice, Břestek, Březolupy, Buchlovice, Částkov, Hluk, Hostějov, Huštěnovice, Jalubí, Jankovice, Kněžpole, Kostelany nad Moravou, Košíky, Kudlovice, Kunovice, Medlovice, Mistřice, Modrá, Nedachlebice, Nedakonice, Ořechov, Ostrožská Lhota, Ostrožská Nová Ves, Osvětimany, Podolí, Polešovice, Popovice, Salaš, Staré Hutě, Staré Město, Stříbrnice, Stupava, Sušice, Svárov, Toplná, Traplice, Tučapy, Tupesy, Uherské Hradiště, Uherský Ostroh, Újezdec, Vážany, Velehrad, Zlechov